

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti poštovana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob mo-
nem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiškanskem“ in
Kazipot po ljubljani in krajskih mestih“, dalje dva-
krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne-
“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici
7. I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček.
Naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.
Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če
1-krat 16 v., 2-krat 14 v., 3-krat 12 v vsaka
Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. —
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
vse in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12
popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. popoldne. Upravništvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravništvu.
„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.
„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski
ul., Jellersitz v Nunki ul., Ter. Leban na tekašišu Jos
Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopski ulici, I. Matijassi v ulici Formica, I. Hovaški
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič
na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Volilno gibanje.

Kad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu
proti Fonu.

Gradec, 5. maja 1907.

Na izvanrednem občnem zboru
kad.-tehn. društva „Triglav“ v
Gradcu zbrani akademiki obsojajo z
gorččenjem nastop tistih bivših čla-
nov, ki so v sedanjem volilnem boju
zatajivši svoja in društvena načela iz
kateriga koli vzroka vstopili v kleri-
kalni tabor, posebno pa obžalujejo, da
sta se dva bivša društvena predsed-
nika postavila na nazadnjaško kleri-
kalno stališče.

Vsled tega tudi akad.-tehn. društvo
„Triglav“ odločno odklanja te gospode
kot svoje starejšine.

Po klerikalnem volilnem shodu v Kostanjevici na Krasu.

Kako je ravnal z nami Laharnar.

Na 28. aprila so imeli klerikalci v fa-
rovžu v Kostanjevici tajen volilen shod, na
katerem je bilo okoli 130—150 volilcev; med
temi je bilo okoli 90 naprednjakov. To se je
videlo, ko so kričali: „Živio Laharnar!“ Sli-
šati je bilo namreč okoli 40 glasov. Kostanj-
ev se je udeležilo tega shoda jako malo, iz
Temnice in Novela ravna tako; iz Vojšnice
je jih prišlo približno 50, izmed katerih
je bilo samo 5 ali 6 za Laharnarja, drugi pa
za g. A. Štreklja. Tudi izmed Kostanjev-
cev, Sovelcev in Temničanov je bilo dosti prista-
ev narodno-napredne stranke. Tako n. pr. je
prišel na ta shod neki precej ugleden kmet
iz Temnice; na vhodu v farovž ga vstavi go-
pod vikar iz Temnice in mu reče: „Slišite,
ne smete iti noter!“ „O, gosp. vikar, zakaj
ne?“ mu odgovori ta. „Imate povabilo?“ ga
praša vikar. Sedaj mu pokaže ta kmet po-
bavilo: vikar pa mu reče nekako nezadovoljno:

„Pojdite, pa molčite in nič ne ugo-
varjajte!“

Gospodje volilci, ni li to dovolj doka-
zov, da imajo klerikalci svoje volilce za po-
polne sužnje, kateri morajo poslušati to kle-
rikalno trobentanje hoté ali nehoté in še tako
veliko krivico ali bedarijo morajo vsprejeti za
dobro ter jej popolnoma nič ne ugovarjati.
Oh, to ne odgovarja duhu časa; žalostno je
to in obžalovanja so vredni ti ubogi klerikalni
sužnji! Klerikalni sužnji, odprite vendar oči!
Da jih boste pa lažje odpri, naj vam služi še
nekoliko pojasnila glede klerikalnega kandi-
data g. dr. Laharnarja.

Pred 8 leti so Temničani vložili protest
na c. kr. okr. glavarstvo v Sežani zoper kri-
vično razdeljeno bero svojega duhovnika. Vla-
gatelj tega protesta pa je bil zgoraj imeno-
vani kmet iz Temnice; zato ga pokliče gosp.
tedanji glavar Laharnar pred se v Sežano in
ga kaznuje s 100 K ter ga še zmerja z grdimi
besedami! Kmetu je bilo zadosti, zato mu
odgovori: „Prosim gospod, danes imam važen
opravek v Trstu, nimam časa.“ Prišel pa
iz Trsta, piše ta kmet g. glavarju Laharnarju
nasledno pismo:

„Podpisani naznanjam slavnemu c. kr.
okrajnemu glavarstvu v Sežani, da sem vdobil
čast od ene gosposke osebe, da sem grdi,
ostadi lažujivec, svinja. Jaz pa čem vedeti,
ali sem jaz ali je kdo drugi svinja? Svinja
ima zobe, lahko vgrizne.“

Nato pokliče g. Laharnar k sebi kmeta
ter mu preti, da če ne pride k njemu v treh
dneh, da ga kaznuje s 40 K globe. Kmet je
prišel h glavarju, ki ga je pa sedaj oprostil
vseh 100 K kazni in tudi vsebino dobljenega
pisma je požrl ter se s kmetom z roko posla-
vil. Ne dolgo potem pa pokliče glavar Lahar-
nar 15 mož iz Temnice v Sežano radi tistega
protesta glede vikarjeve bere. V glavarjevi
sobi je stal v ozadju teh mož orožnik z na-
stavljenim bajonetom, kakor da bi bili Kra-
ševci res kaki hudodelni ljudje!!

G. glavar pa je imel v rokah ravnilo in
se je pogovarjal z že omenjenim kmetom ter
ga potrkaval z njim po čelu, kakor bi hotel
reči, glej ga, Kraševca, kako prazno glavo
ima, to se pozna po glasu! Iz podanega se

torej prav jasno vidi, da je bil g. dr. Lahar-
nar napram Kraševcem že trrat zelo aristo-
kratičen in da je z njimi prav grdo in tuje
ravnal. Za Kraševce pa ni dr. Laharnar prav
nič dobrega storil.

Naš poslanec bo Alojzij Štreklj!

(Iz Sela na Vipavskem.)

V naši občini je narodno-napredna
stranka dokaj lepo razvita. Pri nas je vse
edino le za našega kandidata g. Alojzija
Štreklja.

Ali kakor v vsakem žitu, tako se nahaja
tudi pri nas nekoliko ljulike. Kakih 5 „pla-
hajnarjev“ imamo, vsi drugi smo za Štreklja,
ki je strokovnjak v kmetijstvu. Z veseljem
smo čitali v „Soči“, kako se je potegoval za
naše kmetске koristi v deželnem zboru. Tako
bo tudi v državnem zboru deloval za nas.
Obljubil nam je to in bo tudi držal. V tem
nas utrjuje njegovo možato nastopanje v de-
želnem zboru.

„Plahajnarjev“ ne bomo opisovali. Kli-
čem le drugim: Ostanimo trdni v vrstah na-
rodno-napredne stranke! Vedno imejmo pred
oči namen naše ljudske stranke! Nastopajmo
neustrašeno ter borimo se za našega priljub-
ljenega kandidata Alojzija Štreklja.

„Dne 14. maja pa vsi na volišče, vsi od-
dajmo svoj glas za

Alojzija Štreklja!

Naš tehant.

(Cerkno.)

Mogočno donijo na Cerkljanskem kleri-
kalne trombente in odmevajo v onih goriških
listih, ki hočejo z lažjo in denunciacijo zopet
spraviti Gregorčiča v državni zbor. Pozna se,
da imamo v Cerknem za dekana doktorja sve-
tega pisma, ki v svoji svetopisemski učenosti
še vedno misli, da bo s takim trobentanjem
in vpitjem dosegel na Tolminskem ono, kar
so dosegli njegovi svetopisemski junaki pred
Jerihom. Naj si prihrani to trobentanje za po-

znejšje čase, ker po 14. maju bomo postavili
na Tolminskem spomenik z napisom:

„Tukaj potiva Gregor Polenta,
Naj mu plóza večna trombenta!“

takrat naj mu plóza dr. Knavs & Co., kar se
jim ljubi.

Ko je „božji prst“ v Gorici brzojavno
namigal dr. Knavs, naj prosí za dekanijo v
Cerknem, dalje ko so ljudje slišali njegovo
prvo pridigo, v kateri je razvijal svoj pro-
gram, bilo je vse navdušeno zanj. Možu se je
res posrečilo pritegniti nase precej ljudi; v
cerkvi se je pri prvi pridigi obrnil proti al-
tarju in rekel: „moj program je Kristus!“, v
farovžu in zunaj pa je kazal ljudem svojo
(psevdo!) demokratično čustvo z raznimi fra-
zami itd. Toda komedijanta se kmalu spozna
in po teh prvih uspehih mož niti toliko ni
bil spreten, da bi si bil ohranil to, kar je
prve dni pridobil.

Gledali smo njegova početja in kome-
dijanstva ter se jim smejali, da bi ga bili pa
tako prijeli radi tega v javnosti, se nam v
naši obzirnosti ni zdelo. Tudi smo si mislili,
da dokler bode v mejah vsaj najpotrebnejše
dostojnosti nastopal, ga pustimo v miru, ker
znan nam ni bil samo njegov značaj, ampak
tudi značaj njegove rodbine in osobito njego-
vega brata, ki je eden najstrupenejših in fa-
natičnih klerikalnih agitatorjev na Dolenjskem,
a la zidarski mojster Peter Bevk v Cerknem.

Sedaj pa je konec našemu po-
trpljenju, ker ojstrosti boja, ki se
bije sedaj na Cerkljanskem, je naj-
več kriv naš dekan dr. Knavs, in
našemu domačinu prevzvišenemu
knezonaškofu se prav lepo za-
hvaljujemo za takega zdražbarja,
kakoršnega nam je poslal v svojo
rojstno faro. Dekanu dr. Knavs
pa danes napovemo najostrejši
boj v javnosti, ako se ne povrnejo
cerkljanski klerikalci v njih boju
v meje dostojnosti, ker kot
njih vodjo smatramo njega dr.
Knavs, ki naj bo prepričan, da
bomo ta boj tako odločnostjo in
vstrajnostjo borili, da bode preje

— No, da, dragi Mouston, bodi miren, odvrne
d' Artagnan; tvoje prošnje ne pozabim in če si zado-
voljen, te tudi tika ne bom več.

— O! vsklikne Mousqueton, ves rdeč od veselja,
če mi izkažete tako čast, gospod, vam bom hvaležen
celo svoje življenje, toda morda preveč zahtevam?

— Joj! pravi d' Artagnan sam pri sebi, to je pač
malo za toliko slabih novic, ki jih prinašam temu
revčku, ki me je tako lepo sprejel.

— In ostanete dolgo pri nas, gospod? vpraša
Mousqueton, čegar obraz je dobil zopet nekdanjo ve-
selost ter žarel kot peonija.

— Jutri odidem, prijatelj, odvrne d' Artagnan.

— Ah, gospod! pravi Mousqueton, torej ste prišli
samo zato, da nam napravite žalost?

— Bojim se, da bo res tako, pravi d' Artagnan
tako tiho, da ga Mousqueton, ki je ravno pozdravljaj
ter se obrnil, ni mogel čuti.

V d' Artagnanovem srcu se je vzbudilo obžalo-
vanje, dasi ni bil kaj posebno rahločuten: ni obžaloval,
da je pridobil Porthosa za pot, kjer je bilo v nevar-
nosti njegovo življenje in premoženje, saj je Porthos
vse to rad poskusil za naslov barona, po katerem je
hrepenel že petnajst let; toda Mousqueton si ni želel
ničesar drugega nego da ga imenujejo Mouston; kaj
ga ni bilo greh iztrgati temu življenju, kjer je plaval
v sreči in zadovoljnosti? S to mislijo se je bavil
d' Artagnan, ko se mu je približal Porthos.

— K obedu! pravi Porthos.

— Kaj, k obedu? se začudi d' Artagnan; koliko
pa je že ura?

— O, prijatelj, jedna je že odbila.

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

IV.

tem poglavju izve čitatelj, da je bil Mousqueton zelo
zadovoljen s svojim stanjem, čeprav je bil Porthos s svojim
nezadovoljen.

Ko sta se vračala proti gradu in je Porthos pla-
val v sanjah o svojem baronstvu, je premišljeval
d' Artagnan o ničevosti človeške narave, ki je vedno
nezadovoljna s tem, kar ima, ter hrepeni vedno po tem,
esar nima. Ko bi bil d' Artagnan na Porthosovem
mestu, bi se bil smatral za najsrečnejšega človeka; in
kaj je manjkalo Porthosu, da bi bil srečen? pet črk,
ki bi jih postavil pred vsa svoja imena, in pa majhna
krona, ki bi jo dal naslikati na vrata svoje kočije.

— Vse svoje življenje, si misli d' Artagnan, bom
prej gledal na desno in levo, ne da bi zagledal kdaj
obraz popolnoma srečnega človeka.

Ravno je o tem premišljeval, ko se je zdelo, da
ga hoče Previdnost preprečiti, da to ni res. V trenutku
namreč, ko ga je Porthos zapustil ter šel nekaj ukazat
huharju, je zagledal Mousquetona, ki se mu je bližal.
Obraz tega vrlega dečka je bil videti res obraz po-

polnoma srečnega človeka, samo neka lahna zadrega
je obsenčevala kakor poleten oblaček njegovo fizijo-
nomijo.

— To sem torej iskal, si misli d' Artagnan; toda,
joj! ubogi fant ne ve, po kaj sem prišel.

Mousqueton je ostal v primerni razdalji. D' Ar-
tagnan je sedel na klop ter mu namignil, naj pride
bliže.

— Gospod, pravi Mousqueton, hoté porabiti pri-
liko, prosil bi vas, da mi izkažete uslugo.

— Govori, prijatelj pravi d' Artagnan.

— Ne upam se, ker se bojim, da ne bi mislili, da
me je sreča spridila.

— Torej si srečen, prijatelj moj? vpraša d' Ar-
tagnan.

— Tako srečen kakor je le mogoče, vendar pa
me morete vi storiti še bolj srečnega.

— No, torej govori! če je odvisno to od mene,
se zgodi.

— O, gospod, samo od vas je odvisno.

— Torej, jaz čakam.

— Gospod, usluga, za katero vas prosim, je, da
me ne imenujete več Mousqueton, temveč Mouston.
Odkar me je doletela čast, da sem monsignorjev oskrb-
nik, sem si nadel to zadnje ime, ki je bolj častitljivo
in mi pridobi pri nižjem ljudstvu večje spoštovanje.
Saj veste, gospod, kako potrebna je pri hlapcih po-
korščina.

D' Artagnan se je nasmehnil; Porthos je podalj-
ševal svoja imena, Mousqueton je svoje še krčil.

— Torej, gospod? se oglasi Mousqueton, ves tre-
petaje.

on pobral sila in kopita ter odšel iz Cerkna, kakor bom mi odnehali.

Tudi prejšnji g. dekan je večkrat zaslužil, da bi ga bili javno prijeli, no potrpežni smo, ker se je vedno gibal v mejah dostojnosti, zanimivo je pa vendar dejstvo, da so ga spravili iz Cerkna ravno oni, katere ima sedaj dr. Knavs za svoje pribojnice. Čestitamo vam ravno ne, g. doktor, na tem štabu, ki je vse prej kakor odkritosrčen in hvaležen, sicer pa ima mogoče narodni pregovor včasih tudi prav, ko pravi da: „Gliha vkup štrih“.

V zadnjih številkah „Gorice“ in „Prismojenca“ je vse polno napadov na razne osebe v Cerknem in po sujejo se take malenkosti v celih odstavkih, čez katerih dnevni red preidejo še celo največje vaške klepetulje. Gospod doktor in njegov oproda, ali mislite na tak način kazati svojo akademsko (?) učnost? Sicer pa, če že:

Vso vas obirata v „Gorici“
Povejta še — pa po pravici:
Zakaj Andrej Kobala
Njegova žena se je bala?

to bode gotovo zarimivejšo in ob enem tudi nam prihranilo mnogo pisave, če mislite le nadalje še izzivati.

Prvi pobočnik veleučnega doktorja je hranilnični uradnik, organist, kavarnar, skladatelj (o jej!) itd. itd. gospod Gabrijel Bevk, ki ima tudi to zaslug, da je po njegovem mešetarenju prešla Čitalnica v naše roke ter bi si v zadnjem času tudi rad prislužil ime „žemč“, pa se ga kar nič ne boje prijati, ker mu že njegov značaj ne dopušča, da bi imel kako drugo ime kakor „migula“. Naj opusti iskanje drugih imen, ker vsi slovanski filologi mu ga ne najdejo primernejšega, kakoršnega ima. Ta, naslovov polni mož, ima v Cerknem kavarno, ki je pa vsled njegovega obnašanja tako prazna, da že konkurira z našim doktorjem. V sedanjem boju je namreč nastalo tipično vprašanje:

V čem podobna sta si doktor Knavs
In pa Gabrijelov „kofehaus“?

Odgovor: V praznoti, ker:

Prazna kalaburnca v pritličju.
Prazno tud' je v Knavsovem glavičju.

Če bi bil Gabrijel malo bolj pameten in značajan, bi ne bil pripravil svoje kavarne na rob propasti, kakor jo je sedaj, ko je dvomljivo, ali jo vzdrži tako dolgo, kakor bo Gregorčič svojo kandidaturo. Tako pa bosta po 14. maju gotovo ronila z dr. Knavsom britke solze in Gabrijel bo zastokal:

„Ne žegni, štokliš ne „Florjan“,
Nič ne pomaga! Čez kavarno
Kmalu bo konkurs podan“.

„Gabrijel!“ zajamra doktor Knavs,
„Gorje, zdaj po volitvah sta
Gregorčič in kavarna aus!“

Tak je torej ta volilni boj, zakaj bi se pri vsej resnosti malo ne smejali, sicer pa gospod doktor, kakor že rečeno: aut-aut! znamo biti tudi resni in v Vaše roke smo potolžili sedaj odločitev.

Gruntarja bomo volili.

(Z Livka.)

Dobijo se še ljudje, ki mislijo, da Bog vé kakšni delavci so naši klerikalci in kako nam kmetom pomagajo. Seveda zdaj, ko so volitve v državni zbor, nam se hvalijo in usiljujejo Gregorčiča, da bi nas še naprej prodajal Lahom. Zatorej, dragi Livčani, odprite oči vsi, da 14. majnika ne zabredemo pod komando „klerikalizma in v družbo Lahov. Ne dajmo se motiti in na prazne limanice voditi, prebudimo se iz tolikoletnega spanja Gregorčičeve dremavke. Ne bodimo pristaši lenuhov, temveč naših ljudskih kandidatov, in volimo vsi domačina našega, moža iz naše srede, katerega vsi poznamo, in ta je Kobaridec

dr. R. Gruntar.

Or. nam more pomagati v naših težnjah, ker nima vezanih rok, in nas ne bo prodajal Lahom kot je storil dr. Gregorčič.

Naš poslanec bo:

dr. Gruntar.

Poter: zapojemo: Al' nam kaj morejo?

Sama laž jih je!

(S Kanalskega.)

Kaplan Ivantič iz Kanala je imel v Bodrežu shod, na katerem je farbal ljudi, da

če bo Gregorčič izvoljen, bo delal na Dunaju vse zastoj; če bi bil izvoljen pa dr. Gruntar, bi ga moral drago plačevati, radi česar bi se povišali davki. Kaka grda farbarija!

Prašamo Gregorčiča, koliko je sedaj storil zastoj. V Gorici je pasel lenobo, na Dunaj se je peljal le po dijete, po 20 K na dan. Za svojo lenobo je vlekel na dan po 20 K — tako je delal zastoj!

Menda so Bodrežci toliko razsodni, da ne bodo verjeli kaplanu Ivantiču, da bo delal Gregorčič zastoj. Ako bi bil izvoljen Gregorčič, bi vlekel ravno tako kot sedaj še naprej po 20 K na dan, delal pa ne bi nič, marveč čepel v Gorici ter nas blatil po „Gorici“.

Podružnik Pečenko se sicer dela svetega, pa poznamo prikrito „rihto“. Tisti iz Zapotoka naj bi rajši opravljal svoja opravila kot da leta okoli ter se vrti po Kanalu. Skrije naj se, da se ne bo slišalo med ljudstvom vedno o tistih njegovih pravadah.

Sejejo veter, pa bodo želeli vihar. na Kanalskem.

Cerkljanski tehant dr. Knavs in dr. Gregorčič.

Ko je bil sedanji cerkljanski dekan dr. Knavs za kaplana v Šempetru pri Gorici, je nekoč rekel o dr. Gregorčiču, da je Gregorčič dotlej za poslanca, dokler se ne dobi boljšega, da so ga vsi duhovniki siti in drugi klerikalni prvaki.

Sedaj pa agitira po Cerkljanskem ta Knavs za Gregorčiča, kot da bi mu bila agitacija poklic in ne duhovska služba.

Kaj govori ljudstvo po klerikalnih shodih?

Klerikalci obljubavajo na shodih, kako da bodo delovali za kmeta. Obetajo obliže, ki naj gotovo pomagajo kmetu, kjer ga najbolj čevlji žuli.

Ali kmetje zmajajo z glavami in dvomijo, da bo kaj kruha iz te obljubljene moke.

Zakaj pa niso že dosegli tega, s čemur plašijo sedaj kmete? Saj je že leta in leta vsa komanda v njihovih rokah! Zakaj torej sedaj zopet obljubljajo, namesto da bi poročali o uspehih?

Zmajajo z glavami in nič več ne verujejo krivim prerokom. Kmet se mora okleniti le naše ljudske stranke. Ta dela in bo delala zanj!

Shod v Ročinja.

V nedeljo po blagoslovu je bil volilni shod v Dugarjevi gostilni v Ročinju. Zbralo se je okoli 100 volilcev iz Ročinja; le dva sta došla od drugod. Predsedoval je tamošnji g. nadučitelj.

Govoril je A. Gabršček iz Gorice, ki je šibal dosedanje „delovanje“ klerikalnih poslancev v državnem in deželnem zboru; še posebej pa je naslikal Gregorčičeve farbarije o užitini.

Poslušalci so pazljivo sledili govorniku, često odobraval, na koncu pa zaklicali: živio dr. Gruntar, naš kandidat. — Shod je končal v najlepšem redu. Tudi v tej občini bo imel dr. Gruntar večino.

Napredna shoda na Srednjem in v Kostanjevici.

Župnik Kađenaro na Srednjem je že v soboto oznanil svojim faranom, da bo v nedeljo 5. t. m. maša že ob 8. in ne kakor obično ob 10. Brezdvomno je zvedel še pravočasno, da je za nedeljo bil določen napreden shod ob 11 $\frac{1}{2}$, preračunal je pa tudi najbrž, da odposlanec n. n. lj. stranke, ako iz Gorice odkuri v nedeljo zjutraj ob 6. z lukmatijo do Avč in ako ubere od tamkaj pot čez Ročinj, mora dospeti na Srednje najkasneje ob 8 $\frac{1}{2}$. Zračunil je tudi jako brihtno, da se maša skonča najkasneje do 9., da odposlanec med tem še lahko priredi, kar je potrebno za shod, predsednikovo mizo, stolice, kozarec vode za govornika itd., tako da se ljudstvo, ne da bi mu bilo predolgo čakati, — pa res, kedo bi čakal do 11 $\frac{1}{2}$, — prišel iz cerkve naravnost in trumoma lahko poda na težko pričakovani shod. Sicer je javna tajnost, da don Gregorčič uživa tudi pri duhov-

nih svojih sobratih pristrane antipatije, o županiku na Srednjem pa tega nismo znali. Njemu gre zasluga, da se je shod tako imenitno izvršil, ni dvoma, da bo o prvi priliki izvoljen v izvrševalni odbor.

Na lepem prostoru pred g. „tuo g. Mihe Vidiča se je kmalu nabralo .d 100 oseb, med temi najmanj 60 naših odločnih volilcev, v ostalem nekaj žen, deklet, nedoraslih mladeničev, s kratka vsi, ki so bili ravnokar prišli od maše. Radi natančnosti ne smentó prezreti „Širokarja“, ki se je bil z malo peščico postavil v ozadje, da bi o pravem času Gregorčiča „pustil živeti“. Prisotnih je bilo tudi par beneških Slovencev.

Shod je otvoril dr. Levpušček, na kar je bil izbran predsednikom g. Pavel Faletič, ki je v pristranih besedah pozdravil došlece.

Nato je dr. Levpušček označil pomen bodočih državnoborskih volitev, razvil program n. n. lj. stranke s posebnim poudarkom kmetski stan zadevajotih interesov, ovrgel neosnovana natolcevanja klerikalcev, da je n. n. lj. stranka brezverska in brezverci njeni pristaši (klici: „saj smo ravnokar iz cerkve prišli, kaj hočejo več“), opisal dosedanje dr. Gregorčičevo gospodarsko in politično „delovanje“ (klici: Furlanom stotisočake, nam pa niti ceste“) ter zaključil, priporočivši kandidaturo dr. Gruntarja. (Naydušeni klici: „živio dr. Gruntar“). Iz ozadja se je zaslišal klavern klic „živio Gregorčič“. Bil je to „Širokar“, ki je s svojo peščico venomer dvigal roke in noge. Zdelo se je, da so marjonete, ki jih nekdo na skritem vleče na vrvi. — Na govornikov poziv, naj vendar stopijo v ospredje in branijo svojega Gregorčiča, so se potuhnil, volilci so pa vsklikali: „Pustite jih, saj se nihče zanje ne zmeni, ti-le nam vode ne skalijo“.

Ker se na ponovni poziv nihče ni zgasil za besedo, je predsednik mej opetovanimi klici „živio dr. Gruntar“ zaključil shod.

Istega dne popoldne se je vršil javen napreden shod na Kostanjevici. Na prostornem dvorišču gostilne g. Blažiča se je bilo zbralo že pred določeno uro nad 250 volilcev, ki so nestrpnost čakali otvoritve. Točno ob 4. pop. je shod otvoril dr. Levpušček. Na njegov predlog so navzoči z navdušenimi živjoklici pozdravili g. Blažiča kot predsednika, ki je po kratkem nagovoru dal besedo dr. Levpuščeku. — Pravo veselje je bilo gledati vso to mnogobrojno, zavedno, odločno občinstvo, s kako napeto pozornostjo je sledilo govornikovim izvajanjem. Opetovano pritrjevalno vsklikanje je jasno kazalo, da so vsi brez izjeme navdušeni in prepričani naprednjaki, pri katerih neumnozlobna klerikalna zavijanja o razporoki itd. niso padla na zaželjena tla. Ko so prišli Gregorčičevi narodni grehi na vrsto, so zborovalci kar pesti stiskali in ogorčenih vsklikov „proč s takim poslan- cem, v zemnar naj gre“ ni bilo ne konca ne kraja. — Ko se je razburjenje poglelo, prešel je govornik na kandidaturo dr. Gruntarja, pojasnil, da mu smejo volilci zaupati in brez skrbi izročiti varstvo svojih najvažnejših interesov, dasi je „še tako mlad“, ter pozval volilce, naj odločno izrazijo svoje mnenje. V odgovor je zagrmelo kot iz enega grla: „živio dr. Gruntar“.

Nato se je oglasil za besedo Kristan Velušček iz Debenja. Navzoči so ga pisano gledali misleči, da hoče oponirati, toda motili so se. — Opazil je, da so vsi edini v tem, da Gregorčiča ne več, da stojijo kot en mož za n. n. lj. stranko in za kandidata, ki ga jim priporoča. Ne dvomi pa, da so vsi njegovega mnenja, ako izrazi željo, da bi volilci tega doslej tako zanemarjenega okraja radi videli še pred volitvijo dr. Gruntarja v svoji sredi. (Živahno pritrjevanje.)

Dr. Levpušček je zborovalcem zatrdil, da se dr. Gruntar taki odločni želji volilcev gotovo odzove, na kar je predsednik mej splošnim navdušenjem in viharimi klici na dr. Gruntarja zaključil shod.

Javni volilni shod za dr. Gruntarja

dne 5. t. m. v Tolminu se je izvršeno obnesel. Nad 400 mož iz Tolmina in okolice je napolnilo obširno dvorano, hodnik in stranske prostore hotela Modrijan, a nad 100 ljudi je odšlo, ker niso dobili prostora.

Ob 2. popoldne otvori shod g. župan O. Gabršček in podeli besedo dr. Tumi, ki v krasnem govoru pojasnjuje nemarnost in nedelavnost dr. Gregorčiča v državnem in deželnem zboru. Spominja, kako je Gregorčič

samo enkrat v drž. zboru nastopil z daljšim govorom za svoje volilce, a še tedaj (namreč l. 1897.) tako nerodno in nesrečno, da nas je blamiral pred vsem parlamentom. Drugače je mož molčal in udano kimal.

Nato je opisal njegovo delovanje v deželnem zboru, kjer udano služi Pajerju in Lahom, odkar so ga Furlani izvolili v državni zbor. Naštel je njegove glavne grehe in politične kozle: 1. dovolitev važnih naprav v Furlaniji brez odškodnine za slov. del dežele (velikanski kanal, železnice, podpora proti pelagri itd.), 2. glasovanje za tako volilno preosnovno, ki bi prinesla večno suženjstvo in odvisnost goriških Slovencev od prevzetnih Lahov.

Pojasnil je tudi, kako sleparijo klerikalci z deželno užitnino, kdo mora dace plačevati in kako gre večina deželnega slovenskega denarja po Gregorčičevi zaslugi Lahom v žep.

Končal je s pozivom, naj nobeden razumen volilec ne da glasu dr. Gregorčiču. Gromovito odobravanje je sledilo temu govoru, ki je navzoče globoko presunil.

Po pojasnilih g. župana o delovanju in vspehih naše stranke za Tolminsko se je končal shod z viharimi živjoklici našemu kandidatu

dr. Gruntarju.

Shod v Otaležu.

Ob najlepšem vremenu se je zbralo v znani gostilni „pri Maruškovcu“ 150 možvolilcev. Med temi je bilo do 30 nasprotnikov, ki jih je pripeljal otaležki vikar gosp. Buda. Shod je otvoril g. Brejcek in imenoval predsednikom g. Rakuščka, nadučitelja iz Cerkna, ki je prevzel to mesto in dal besedo g. kandidatu dr. Gruntarju. V lepih odločnih besedah je razvil le ta svoj program. Delovanje njegovo bode v prvi vrsti posrečeno povzdigi toli zatiranega kmetskega stana in izobrazbi istega. Tekom svojega govora je g. kandidat tudi omenil gradnjo prepotrebne nove železnice od Sv. Lucije do Idrije in naprej do Ljubljane. Svoj govor je končal g. kandidat z besedami: „14. maja torej pridite volit vsi, da se isti dan pokaže, kakšna je ljudska volja“.

Njegovemu govoru je sledilo dolgotrajno odobravanje in navdušene ovacije na dr. Gruntarja so azlegale po sobi in zunaj, kjer je bilo do 70 ljudi, ki v sobi niso dobili prostora.

Na to se oglasil k besedi g. vikar Buda, ki je iz govora g. kandidata spoznal toliko, da naša stranka ni taka, kakor si jo predstavlja naše ljudstvo seveda po vplivu svojih „voditeljev“... V glavnih vprašanjih je skrajno edinost. Če vemo, da je program eden in isti, čemu se torej pelhamo. Ne preostaja nam torej drugega, kakor vprašanje, komu naj oddamo svoj glas 14. maja.“

Po teh besedah zaori naenkrat iz grla „dr. Gruntarju, živio dr. Gruntar! i. t. d.“

Gosp. Buda preide potem na versko vprašanje. Dobesedno se je izrazil tako: „Kaj se tiče verskega vprašanja, mu ne moremo beden nič. On (dr. Gruntar) bo proti razporoki, proti svobodni šoli (medklic: tako je prav), zato vsa čast mu!“ Na, servus, „brezverci“!?!...

Potem je privlekel na dan „Soc“ in njeno pisanje l. 1902., posebno je omenil štev. 111. od 22/10. 1902.

Pravil je še nekaj o dr. Gregorčiču „dobro znanih grehah“ in mu jih je hotel vsak način odvezati, a ni mu šlo. Pripomnil je s svojim govorom nekoliko k zabavi in zbudil s svojimi besedami obilo smeha med lastnimi pristaši.

Vnela se je potem živahna debata, kaj rezultat je bil ta, da jo je g. Buda po domišljenem shodu odpihal s svojimi backi gor na Otaležu, med tem, ko so se glasile živahne ovacije na dr. Gruntarja.

Tako je! Našemu ljudstvu so se začeli odpirati oči. S trdno zavestjo lahko upamo, da pride dan, ko v Otaležu ne bode več ni za klerikalizem...

Vrlim naprednim Otaležcem pa kličemo: le pogumno naprej, nikar se ne strajte in oddajte vsi svoj glas dr. Rudolfu Gruntarju!

(Dalje v prilogi.)

Dr. Laharnar je vladen in duhovske stranke kandidat.

1. Da ga nam vlada sili, je iz tega razvidno, da je g. dr. Laharnar na svojih zapuščenih shodih obljubljal „pod častno besedo“, da stopi v pokoj, če bo izvoljen.

Glasom zakona iz t. l. stopi državni uradnik brez bolezni lahko v pokoj, če je star 60 let ali pa če služi 35 let državi.

Dr. Laharnar je star še le 49 let (rojen 1. 1858.) in služi pa le 23 let; zdrav in čil je še, da bi lahko opravičeno ni še 60 let star, ne služi še 35 let, ni bolan, ampak zdrav kot oreh „kostenc“.

2. Da je duhovski kandidat, lahko vsak kmetič spozna iz dejstva, da naši duhovniki te dni ne poznajo božjih besed v cerkvah, v cerkvah, ki smo jih mi in naši predniki s svojim žulji zidali v Božjo čast in ne za politične volilne shodnice. Lahko tudi vidite iz tega, da po nekaterih krajih delijo mežnarji (seveda po nalogu duhovnikov) pred cerkvenimi vrati (pod turnom) med ljudstvo, ki odhaja po končani službi iz cerkve, njih volilne katekizme in razne liste, ki so polni osebnih napadov in sramotenja.

Torej g. dr. Laharnar je vladni in duhovski kandidat in ne kmetič. Če bi njega volili, bi zastopal le svoje uradniške koristi, koristi duhovništva in vlade.

Zato možje Kraševci in Vipavci, volimo 14. t. m. vsi gospoda

Alojzija Štreklja,

vin. nadzornika, izvedenca v naših kmetijskih zadevah; ta je mož, ki pozna nas in naše potrebe.

Dr. Laharnar spada v gosposko zbornico in ne v državni zbor ljudskih zastopnikov.

K točki 1. pozivljamo g. dr. Laharnarja, c. kr. vladnega svetnika v Bukovini, sedaj na dopustu v Tomaju, da nam volilec odgovori in pojasni, kako se to vjema, da bode vpokojen na lastno prošnjo proti odločnim in jasnim določbam zakona glede pokoja! Prosimo pa gosp. dr. Laharnarja, da nam blagovoli odgovoriti sam v kakem listu, pa sam ne da bi dal „zavijati in jezuitariti“ po kakem „zlahčilu“.

Sedaj, g. vladni svetnik, blagovolite se nekoliko potruditi in ponižati in nam jasno in kratko odgovoriti (blagovolite tudi pozabiti za hip, da ste vladni svetnik in da ste bil nekaj naš okrajni glavar in mi vboga kmetčka para pa vaši podložniki), ker sedaj rabite vi nas in ne mi vas.

Torej prosimo, g. dr. Laharnar, odgovor, pa kmalu! Kraški volilci.

Volilni shod v Cerknem.

V soboto dne 4. t. m. se je vršil velepomemben in zanimiv shod v Cerknem. Znani knašik dekan dr. Knavs je poskusil vse mogoče korake, da bi se živa duša ne udeležila shoda. Sklical je sam za dr. Gregorčičeve pristaje takoj po božji službi shod, prelozil je običajno uro popoldanskega blagoslova neposredno pred določeno uro za shod; seveda je pestil vse svoje tarane, da ne smejo na shod brezvercev itd. itd. Od vseh strani pa so prihitali volilci obsirne cerkljanske občine in napolnili že pred določeno uro prostorno orodno vrlega podžupana g. Petra Jurmana, ki ni bilo zadosti prostora tako, da je moral nek del ostati na dvorišču. Zoralo se je okoli 60 volilcev.

Že pred določeno uro je otvoril v očeh tej zbrani množici shod načelnik krajnjega odbora g. Vincenc Rojic, ki je podpravljal v toplih besedah navzoče in predstavil kandidata g. dr. Rudolfa Gruntarja, katerega so zbrani volilci živahno pozdravili. Predsednikom je bil soglasno sprejet g. nadzornik Rakušček, ki je podelil besedo kandidatu dr. Gruntarju.

V kratkih in krepkih besedah je ta naravnost program, na podlagi katerega kandidira, razlagal lažnjiva zavijanja nasprotne stranke, posebno še duhovščine, da bi bila narodno-napredna stranka brezverska, ter je poudarjal, da se hoče pred vsem zavzemati, ako bode izvoljen, za narodne in gospodarske pravice Slovencev in varovati v vsakem pogledu koristi kmetkega stanu, kar nemu pripadajo skoro vsi volilci. Posameznim delom programa so volilci glasno pritrdjevali.

Za njim je dobil besedo g. dr. Treo, ki je pojasnjeval napačno in zgrešeno postopanje „Sloge“ in njenega predsednika dr. Gregorčiča v naši deželni politiki, tako da ne kaže zavednim volilec, z izvolitvijo dr. Gregorčiča državnim poslancem odobriti to politiko v naši deželi; pozival je volilce, naj stopijo v odločen odpor proti tej politiki dr. Gregorčiča, ki je odklanjal od slovenskega ljudstva izvoljene poslance, pokoril in udajal se pa vedno laški stranki. Priporočal je kandidata g. dr. Gruntarja, na kar je zagrmel po dvorani soglasen vsklik:

Živio naš kandidat dr. Rudolf Gruntar!

Kakih 5 ali 10 pristavev nasprotne stranke, ki so bili navzoči, se niti zglasti niso upali.

Ko se je glasno odobravanje in splošno nautušenje nekoliko poleglo, zglastil se je k besedi g. Tušar, ki je v krepkih besedah pojasnjeval važnost železniške zveze iz Idrije do Sv. Lucije in porabil mnogoštevilno zbrani shod v to, da je predlagal v tem smislu resolucijo, katera naj bi služila bodočemu državnemu poslancu. Resolucija je bila soglasno sprejeta. — Predsednik se je nato zahvalil govornikom ter zaključil shod.

Po shodu so se v manjših in večjih skupinah še nadaljevali politični razgovori, tako da ostane shod vsem udeležencem v najboljšem spominu.

Klerikalni shodič v Kobaridu.

V nedeljo popoldne so zbornali nunci iz vse kobariske okolice svoje backe do zadnjega možiča v Kobarid, kjer so poslušali v gostilni „pri Nemcu“ katoliškega dohtarja Dermastio. Celo od Kamnega gori so privlekli nunci vse, kar imajo. — In tega je bilo presneto malo. Kobaridcev pa čisto nič! — Dr. Dermastia je otrobe vezal pa farbal, da se je vse kadilo. Jednemu volilec s Svinega se je vse to farbanje že preneumno zdelo, da je zakričal: Vse je laž, kar je govoril! „Ven z njim!“ so zaklicali na duhovsko komando. — Mož pa se je odrezal: „O, ni trenja, grem že sam. Kdo bo laži poslušal!“

Klerikalni backi so odnesli s shoda ta-le vtus: Kdor ne bo volil semeniškega dohtarja Gregorčiča, pojde tri mesece v luknjo. — Z glavo so zmajali, ker se jim je zdela vendarle prehuda kazen za tako majhen greh.

Take ljudi vodijo politikujoči nunci za nos! — Kobarid že pokaže 14. t. m., da za dr. Gregorčiča tam ne bo kruha!

Volilci gredo v svet.

Naša dežela pridela doma premalo za življenje; zato morajo ljudje po svetu. V poletnem času gredo, po zimski doma. Posebno iz gorskih krajev je odšlo tudi letos že na stotine in stotine mož — volilcev. Krošnjari, drvarji, železniški delavci gredo, odkar se je vreme spremenilo, kar trumoma v svet, — pa preklinjajo, da bodo volitve šele 14. t. m., katerega dne ne morejo počakati doma. — Te dni smo dobili iz jednega kraja na Avstrijskem prošnjo, naj pošljemo tje 27 volilnih listkov. Dobri možje so menili, da bodo lahko od tam — volili. — Bovškega in Kobariskega je do 1000 volilcev v svetu, — in to so skoro do zadnjega moža napredni volilci, kajti kdor hodi po svetu, je že toliko napredoval, da se je otrese strahu pred peklom in hudičem. Doma pa ostajajo vsi klerikalni backi.

Vkljub temu dejstvu računamo v gorskem okraju na lepo zmago. Rotimo pa vsaj tiste volilce, ki hočejo odpotovati do 14. t. m., naj odložijo odhod, naj doprinesejo to žrtev dobri stvari. — Cela vrsta Srpeničanov je n. pr. došla s sveta, da so preknili občinsko starešinstvo. Zdaj so pet odšli. Taki slučaji so redki!

Volilci! Ostanite do 14. t. m. doma! To žrtev doprinesite naši dobri stvari, — in zmaga bo naša!!

Cerkljanskemu tehantu.

(Cerkno, 2. maja 1907.)

Cenj. gosp. urednik! Oglašamo se tudi mi cerkljanski fantje v Vašem uredništvu, ker k temu nas je prisilil dobroznani dr. Knavs. Naravno je, da mu je hudo pri srcu, ker smo vsi tukajšni mladeniči tako odločni in zavedni, da ne trobimo v njegov rog.

Ker nas je dr. Knavs začel napadati na cesti in na leci, zato je tudi mi ne ostanemo dolžni ter mu moramo malo posvetiti.

Na dan sv. Marka je nas javno pri procesiji na sredi trga napadel ter nas pred ljudstvom osramotil, posebno pa je to zadevalo 2 mladeniča, ki sta pa zvečer istega dne tudi šla v farovž, ter mu tudi povedala postave, ki se tičejo pri procesijah, saj kakor se vidi, jih on poprej še ni vedel.

Dotična fanta je dr. Knavs skušal spreobrniti v klerikalca. Istotako so hoteli klerikalci pri občnem zboru »Nar. čitalnice« spreobrniti žensko v moškega, ali se jim ni posrečilo; tako se tudi Knavs ni posrečilo.

Najbolj ga je raztogotila izjava teh mladeničev, da sta in ostaneta naprednjaka in nočeta farške komande. Ta »požegnani« pop je spreminjal barvo, bil je blede, zelen, rdeč ter začel vpiti marš ven, marš ven, in hočeš, nočeš morala sta zapustiti farovž. Takoj smo vedeli, da prihodnjo nedeljo t. j. 28. aprila se ne bode slišalo božje besede raz leco, zato je smo se mladeniči Knavsove maše tudi obilno vdeležili, in kar smo pričakovali, to smo tudi dočakali: gromelo in treskalo je, da je bilo joj, ko je pa dr. Knavs zmanjkalo resnice, je izustil tudi debelo neresnico.

Dr. Knavs se je namreč prav debelo zlagal, da sta se dotična fanta izjavila, da se bodeta takrat odkrila pri procesiji, kadar bodo šli uradniki zraven. Tako dr. Knavs, v božjem hramu v pričo Boga Vi govorite neresnico; potem, kako bomo mi Vam še kaj verjeli.

Pri nas mladeničih ste bili kmalu zgubili spoštovanje, ko ste prišli v Cerkno ter imeli prvo pridigo 30. dec. l. l.; ste pokazali na Boga in izrekli: tukaj je moja politika; izrekli ste tudi, da v cerkev ne bode te vlačili nobene politike, a komaj ste bili dober mesec tukaj, so bili na leci že sami brezverci in brezverski časniki, in kaj pa je šele sedaj? Sedaj pa že prirejate kar cele shode na leci.

Prejšnja leta je bilo pri šmarnicali čitanje iz knjige; letos pa ima dr. Knavs pri šmarnicali politične pridige. Prvi dan so prišli ljudje od šmarnice zelo ogorčeni in nezadovoljni; veliko se jih je izrazilo, da ne gredo več k šmarničnim političnim pridigam.

Z lece ste tudi povedali, da smo mi mladeniči brezverski. Povemo Vam, dr. Knavs, da smo mi bolj verni kot marsikdo. Iz cerkve ste naredili hišo sovraštva in jeze. Svojega političnega prepričanja ne zatajimo; isto nima z vero Kristusovo prav nič opraviti; z Vašo vsekakor.

Svetujemo Vam, dr. Knavs, da nas mladeniče pustite v cerkvi pri miru. Če Vam je pa ljubše zmerjanje kot božja beseda — pa le dajte. Posledice si pripisite sam sebi! Cerkljanski napredni mladeniči.

Sledi 20 fantovskih podp.

Iz Bukovskega zakotja.

O Bog, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo — tako je Kristus na križu prosil svojega očeta — tako kličemo tudi mi tem našim klerikalcem, ki tako sramotno črtijo našo narodno-napredno stranko.

Agitirajo na vse mogoče načine in strašijo ljudstvo s tem, da če ne zmaga njih stranka, bodo potem brž vrgli Boga iz šole, gg. nuncce in škofo bodo za noge iz njih palač in cerkve vlačili in da bo potem ljudstvo kar nago po cerkvah plesalo.

O moj Bog kam ste prišli, ali Vas ni sram, kaj takega izustiti. Taki toraj romate med nevedno ljudstvo! S takimi lažmi hodite na dan! Saj vendar ljudstvo ni nespametno, da bi verjelo takim, ki take laži klobasajo.

Dragi prerokovalci laži, daleč ste zabredli s svojim agitiranjem, zato se pa Vam ljudje smejejo kar na vse grlo. Le tako naprej, potem boste prav gotovo kmalu skoz klobuk.

Klerikalci v Brdih.

(Iz Brd.)

Klerikalci so iskali v nedeljo svojo „volilno“ srečo po Brdih. Na klerikalnem shodu v Kozani je bilo malo ljudi; še tisti, ki so bili, so bili po večini naši pristaji. Na shodu ni bilo nikakega navdušenja za Fona, le nekaj od duhovnikov odvisnih je zanj.

Iz Vipolže je bil prignat g. nunc nekaj ljudi na shod. Ko so jih videli Kozanci,

so jim rekli pred vhom v zborovalno sobo, da se morajo prekrizati. In res so se prekrizali, predno so šli Fona poslušat. Shod je bil seveda zaupen, ker se klerikalci bojijo sklicevati javne shode. Neki volilec-kmet je vprašal kozanskega nuncce, kje ima štolo, da odpusti grehe kandidatu Fonu, ki že 15 let ni bil pri spovedi. Ta nunc agitira divje okoli, da bodo „liberalci“ podirali cerkve itd. Da ga ni sram, posluševati se takih lažij! Zanj je zamudil krščanski nauk v šoli vsled agitacije. Sploh je tudi v cerkvi strasten agitator. Nič več ne more izgovoriti besede molitve, ampak pravi: molitve. Ob ugled spravlja duhovski stan s tako agitacijo.

Klerikalci so prišli zastoj v Brda, in Fonu je bridko donelo na uho od vseh strani: Živio Gabrijelčič.

Briči bomo volili Miho Gabrijelčiča, katerega vsi poznamo. Fona ne mara nobeden.

Poskusili so klerikalci svoje srečo tudi v Kojskem in v Cerovem, pa s slabim uspehom. Briči bomo volili Gabrijelčiča.

Shod nar.-napredne stranke v Čepovanu.

(Iz Čepovana.)

Čepovan je manifestiral. Naš shod je bil krepak odgovor klerikalnemu pred 8 dnevi in vsem obrekovanjem »Prim. l.« Zborovalo se je na prostem, ker velika Kofolova dvorana je bila pretesna za naravnost ogromno število 300 odločnih, zavednih volilcev, med katerimi se je izgubila peščica klerikalcev.

Dr. Podgornik otvori shod, pozdravi volilce in predlaga predsednikom g. Antona Bratuža, kateri imenuje podpredsednikom g. Leopolda Kofola.

G. dr. Podgornik v jasnih potezah pojasni novi volilni red in program nar. stranke, katere stranke so tudi v Čepovanu pristaji. (Mogočno odobravanje in živio-klici.) Naslika obenem tudi, kako so delovali klerikalni poslanci pri vol. reformi. Niso se menili za narodne potrebe in zahteve, pač pa si pridobili nadvlado doma. In to je, da velja sedaj 1 Lah za 2 Slovence. Takih mož moramo se otrešiti in si izbrati mož, ki bodo res delali za nas! (Tako je! Odobravanje.)

Nato razvije gosp. kandidat Gabrijelčič v naravnost krasnem, jedratem in lahko umljivem govoru delo in skrb slovenskega poslanca. »Nisem prišel beračit in se vsiljevat; poslušajte, sodite in volite!« — Glede razburjajočega verskega vprašanja pa je g. nadsvetnik očaral poslušalce, pa tudi klerikalce, ki so mislili, da bode metal križ iz šole. »Spoštujemo vero, cerkev in duhovnike. Če pa nismo z duhovniki enega političnega prepričanja, nismo s tem veri nasprotni. Pravijo, da je vera v nevarnosti. To je samo sedaj ob volitvah. Naša šola je dobra, in tudi učiteljstvo je dobro. Ne sme pa postati odvisno in s tem nazadovati.« (Odobravanje.)

Nadalje omenja narodnostno vprašanje, široko polje slov. poslanca, kakor tudi peče gospodarsko vprašanje in način opomoči našemu kmetickemu stanu. Glede razporeke pravi, da je to le dim in slepilo. »Ni ostanemo pri prvi poroki.« (Glasno odobravanje.) Ker se klerikalci nekaj gibljejo, jim reče naprednjak: »No, klerikalci hočejo imeti po dve ženi!« (Smeji.)

K besedi se oglasi g. Šuligoj (Martinc) pozivlja kmete, naj glasujejo za agrarnega kandidata, kar je seveda bilo brezvspešno. Dovoljujemo si pa vprašati gosp. Martinca, zakaj je na klerikalnem shodu molčal o agrarni stranki?!

Dr. Podgornik pojasni, da je agrarna stranka samo političen manever in se s tem samo ljudi bega. (Tako je!)

Predsednik da na glasovanje kandidata g. Gabrijelčiča, katerega sprejme skoro soglasno in z velikim oduševljenjem.

Ker so bili navzoči tudi volilci iz Lokovca, pozove predsednik, naj glasujejo za dr. Gruntarja, nakar se dvignejo roke vseh.

Predsednik zaključuje s tem imponantem, nad vse pričakovanjem uspeli shod, na kar zaori splošen in mogočen živio-klic:

naš poslanec bo Gabrijelčič!

(Dobili smo še drugo poročilo, katero prvo popolnoma. Priobčimo je prihodnjik.)

Shod v Grčarju.

Dne 5. t. m. ob 3 $\frac{1}{2}$ popoldne je sklic kandidat naše stranke za goriško okolico shod volilcev v Grčarju. Vabilu se je odzvalo blizu 200 ljudi, ki so se zbrali v prostorih g. Zimica. Ob določen uri je otvoril gospod sklicatelj shod; zahvalivši se na lepi udeležbi, ter je obrazložil program, po katerem bi moral delovati vsak poslanec slovenskega naroda v prihodnjem državnem zboru. Navzoči nadučitelj g. Vodopivec je menda imel od nasprotnih stranke nalog ugovarjati ter je prišel na dan z očitani, da je naša stranka proti veri in za razporoko, na kar je dobil od gospoda kandidata pojasnilo, s katerim se je očitno zadovoljil. Neki zborovalec je vskliknil, da imajo preveč plače, misleč menda učitelje. Oglasil se je na to k besedi g. dr. Podgornik, izjavljajoč, da se ne more strinjati s tem vsklikom, ker vsak delavec je vreden svojega plačila po zaslugenju. V daljšem govoru je potem pojasnil zbranim zborovalcem, zakaj postavlja narodno napredna stranka svoje kandidate proti kandidatom „Slogine“ stranke. Naslikal je krivice volilne reforme za državni zbor ter še večje krivice novega deželnozbornskega volilnega reda, za katerega so glasovali „Slogini“ poslanci in proti kateremu morajo sedaj protestirati vse občine, da se nam ne pripeti, da bo ta volilni red tudi potrjen. Temeljito je obrazložil zborovalcem tudi farbanje glede užitnine, s katero slepijo nasprotni listi volilce, da bi jih odvrnili od kandidata narodno napredne stranke. Shod se je vršil mirno nad poldruge uro, in so zborovalci, ki so ves čas pozorno poslušali izvajanja govornikov, odobraval na koncu s pritrdjevalnim ploskanjem. Sicer se lahko reče, da je bilo na shodu večina volilcev angažiranih pod vplivom domačega kulturnega razdiranja. Ker pa so izvajanja govornikov napravila najboljši vtis, je upati, da se marsikateri teh zborovalcev do 14. maja še premisli in odda svoj glas našemu kandidatu.

Shodič agrarcev v Prvačini.

Sinoči sta došla kandidat Štrekelj in vrtejbenski Mermolja v — Prvačino. Toda predsednikom je bil izvoljen župan g. Furlani, ki je v primernih besedah razložil, da ni zdaj časa za razdiranje, marveč vsi zares napredni življenji morajo združiti vse svoje moči, da vržemo klerikalce. — Za agrarce je bilo okoli 20 mož. — Na to so agrarci šli v druge prostore ter imeli zaupni shodič. — Opozarjamo na oklice narodno-napredne stranke z ozirom na ag. razdiranje. — Bodimo vendar pametni in ne razbijamo si glav ob trdem zidu!

Shod v Pevmi.

V soboto zvečer sklicala je napredna stranka javen shod v Pevmo. Uspeh je bil naravnost presenetljiv. Kljub neugodni uri (ob 1 $\frac{1}{2}$ zvečer) prišlo je na shod okoli 230 ljudi. Shod otvoril je dr. Puc, na kar je bil izvoljen predsednikom g. J. Klanjšček, ki je podelil besedo kandidatu Mihi Gabrijelčiču. Zborovalci so mu takoj začetka napravili burno ovacijo, na kar je kandidat razvil svoj program. Ljudstvo mu je pritrdjevalo ves čas in ko je končal, ni bilo konca navdušenih živoklicev. Na to povzame besedo dr. Puc, ki naslika pogubno delovanje klerikalne stranke in razloži načela, katera so vodila napredni stranki. Zborovalci so govorniku navdušeno pritrdjevali. Ker se nato nihče ne oglasi k besedi, pozove konečno predsednik volilce, naj na dan volitev kot en mož nastopijo za naprednega kandidata. (Viharni in dolgotrajni živoklici.)

Sedaj pa stopi na stolicu posestnik Mavrič, češ, da se čuje tu pr. tam zdaj še o četrti stranki, ki pravi, da je kmečka in ki bi s tem rada ujela kmeta kakor zajca. Toda zajec za to stranko je že tekel čez breg! Mi poznamo kot kmečko stranko le napredno stranko in naš kmečki kandidat je Miha Gabrijelčič, ki je sam kmečki sin! Dolgotrajno in navdušeno odobravanje sledilo je preprostim, pa tako resničnim besedam moža-kmeta! Naj jih upoštevajo tudi drugje!

Ko je kandidat odhajal, priredili so mu volilci še enkrat pristrčno in navdušeno ovacijo. Bog živi vrlo Pevmo!

Vsi na volišče!

Vsi naši volilci morajo v torek 14. t. m. na volišče. Nikakega izgovora, nikakega očitja, prvo in najvažnejše delo na ta dan so volitve. — Klerikalci pojdejo vsi volit, soc. demokratje v, torej tudi naprednjaki morajo vsi na volišče! Važen je dan 14. maja za goriške Slovence, važen tako, da bi grešil hudo vsak naprednjak, ki bi ne šel volit!

Mladeniči, možje, vsi na volišče! Naša dežela naj se otrese klerikalnih in laških okov!

Volilni shod v Črničah.

V nedeljo popoldan se je vršil volilni shod v Črničah. Volilci so se zbrali iz Črnič, Gojač, Sela, Batuj in Vrtovina in napolnili nad 200 v številu še pred 3. uro gostilniško sobo in prostorno vežo. Predsedoval je župan vrtovinski Josip Čermelj, zapisoval pa Virgilj Toplikar. Za smeh in dobro voljo je skrbel znani divjak Leban po dom. Front, ki je stal za stražo na cesti in rjovel nekaj časa živio dr. Žilindra, dokler ga niso potisnile krepke roke zunaj stoječih mladeničev v primerno daljavo.

Dr. Treo je pojasnoval v poljudnih besedah zmešnjave, katere povzroča strankarstvo v deželi in drastično opisal, kako vpliva na značaje. Bodril je volilce, naj ostanejo zvesti strankinemu kandidatu

Fojziju Štreklju.

Ponovno so se čuli enoglasni klici živio Štrekelj, proč z Lahajnarjem, proč s petoliznikom, rajši Gregorina ali Večerina kakor takega človeka, zunaj je pa že precej od daleč sekundiral samcati Leban: živio Lahajnar, živio Gregorčič. Že zadnje ime pa je tako razgrelo volilce, da jo je moral Leban urnih krač odkuriti.

Spregovoril je nato posestnik in gostilničar Kerkoč in ožigosal dr. Gregorčiča in Berbuča zaradi regulacije Vipave.

V krepkih besedah je pravil, kaj sta svoj čas vse obljubila, po preteku tolikih let pa še ničesar storila. Furlani regulirajo svoje reke in hudournike ali vsaj zbirajo deželni denar za to skupaj, Gregorčič in Berbuč pa sta svojo besedo požrla in svojo dolžnost zanemarila. Ogorčeno so pritrdjevali zborovalci, Leban pa ni nič več kričal živio Gregorčič.

Predsednik se je na to zahvalil volilcem, ki so zaorili še enkrat soglasno

Živio Štrekelj!

proč z Lahajnarjem!

Ako tudi manjka povsod v Črničah vlega prerano preminolega župana Kosovela, živi vendar njegov duh in njegovo mišljenje še preživo v ljudstvu, da bi ga zamogel kdo čez noč pahnuti v temo in hinavstvo.

Volilni shod v Gorici

jutri v „Centralu“ se bo vršil ob 10 $\frac{1}{2}$ popoldne.

Pozor!

Vse one cenjene naročnike, kateri so v proslavo volitev dne 14. maja naročili umetne ognje in papirnate topiče prosim, da čimprej pošljejo po nje, da ne bo iste dan v tovarni prevelikega navala ali zmešnjave z oddajanjem blaga.

Zajedno se priporočam drugim občinam da nemudoma pošljejo svoja morebitna naročila

Ferdinand Makuc,

pooblaščen in priznan pyrotehnik v Gorici.

Za kratek čas.

Nov plemenitaš.

(Poroča očividcev in uhošlice.)

Bila je nedelja. Po prašni cesti sta se peljala v kočiji kandidat Fon in njegov oproda Kremžar na shod v goriško okolico.

Nasproti prideta dva Nemca.

Prvi: „Wer ist denn das?“ (Kdo sta?)

Drugi: „Fon, Kremžar.“

Prvi: „Was? von Kremžar, seit wann ist denn der adelig?“ (Kaj? „von Kremžar“, od kdaj je plemenit?)

Drugi (se nasmeje): „Seitdem ihn Herr Jakil aus Rupa zum Ritter geschlagen hat.“ (Odkar ga je g. Jakil iz Rupe vdaril vitezom.)

Prvi: „A so!“ (A, tako:) Se smeje na glas.

Nehote so jo pogruntali.

Pred nedavnim časom je peljal neki duhovnik svojo čredo v dolgi procesiji k ro-

marški cerkvi, da se ljudstvo utrdi v tem ljutem boju zoper liberalce, brezverce in framasone. Ko je odpel lavretanske litanije in litanije vseh svetnikov, se je začel še trepetajoči glas: „Da bi naša stranka zmagala.“

In ljudstvo je odgovorilo:

„Reši nas, o Gospod!“

Volilne pesmi.

Okoličanska.

(Se poje kot: „Oj, kod bova vandrala, vandrovček moj.“)

Oj, kod bosta vandrala Kremžarček, Fon, Kremžarček, Kremžarček, Kremžarček, Fon, Brici so Vas že, siti do glave, kar za Vas ni lep poklon.

Oj, kod bosta vandrala Kremžarček, Fon, Kremžarček, Kremžarček, Kremžarček, Fon, dali v Bukovci, so agrarci vsi Vama cel in lep penzjon.

Oj, kod bosta vandrala Kremžarček, Fon, Kremžarček, Kremžarček, Kremžarček, Fon, Pojd' ta v Kojsko gor, k Bricem na nabor, tauglih šaft' bo kandidon.

Dermastijeva.

(Se poje kot: „Dokler sem nedolžna bila.“)

S'cer ljudi za nosok vodim, pridno pa v cerkev hodim, grem na žensko stran, kjer sem že poznan, bod' proslavljen „ledih“ stan.

Kadar sem tam gor v Tolmini, govorim o užitnini: to je čuden dac, za deželo šac, „smi se me, oj svet“ Ponkrac.

Ko sem se pri „Rebku“ spekel, ko sem zborovalcem rekel: „Laže advokat naj bo star al' mlad!“ brž pobral je mene šktrat.

Kremžarjeva.

(Se poje kot: „Fantič sem star komaj 18 let.“)

Fantič sem star komaj triindvajst let pa me že hoče peklenšček zret, že stopam v vagon gre z mano don Fon, menda se trud' va zaston.

Dol v Rupo sem prišel korajžen, vesel Jakila zagledal, sem jokati začel, ker tale gospod v resnici je lud, bojim se, bojim se klofut.

Kolesarsko društvo „Gorica“ priredi v soboto dne 11. t. m. pri Zlatem Jeleni veliki vojaški koncert ter po koncertu ples v korist slov. goriškim visokošolcem v Pragi. Pri koncertu sodelujejo iz prijaznosti goriška pevska društva. — Začetek ob 8 $\frac{1}{2}$ z. Vstopnina za osebo 40 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Domače in razne novice.

Odvetniški izpit je napravil pri višji deželni sodnji v Trstu gospod dr. Igo Jane, odvetniški kandidat v Gorici. Naše čestitke!

Imenovanja. — Koncipist finančne prokuratorature v Trstu dr. V. Pertot je imenovan pristavom finančne prokuratorature.

Višji deželnosodni svetnik Iv. Okretič je imenovan za generalnega advokata pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru.

Sodni kancelist A. Jamšek v Ajdovščini je imenovan oficijalom.

Smrtna kosa. — Kakor smo sporočali, je umrla učenka Erminija Simčič s tukajšnje vadišnice. Pogreb je bil jako lep, udeležba velika. Venec so darovale družine Jacobi, Siligoj, Casagrande, uradniki z Monta, žalujoča družina, veteransko društvo; položenih je bilo na krsto obilo šopkov cvetic.

Sleparji z užitnino. — Naši članki o slepariji z užitnino so učinkovali uničujoče na živce dr. A. Gregorčiča; zato besni po zadnji »Gorici« tako zmedeno in konfuzno, da se nam revež smili, če tudi ga sicer nimamo prav nič radi.

Najprej si pomaga »Gorica« z lažmi, kako so Gabrščka svarili iz Trsta, kako ga je svaril celo »Narodov« urednik Malovrh itd., potem pa začne na novo z dolgo litanijo zmešanih in deloma neresničnih števil o dobičkih!

Kdor je čital naše članke, mu je stvar jasna, saj so bili naši članki jasna in resnica! Zato le na kratko nekaj zavrnit.

Kaj nas briga to, ako je bil deželni odbor dvakrat na Dunaju zaradi povisane deželne davščine na pivo? Mi vemo dobro, da se je vlada upirala davščini po 4 kro na hektar. To pa nima z našim sporom opraviti!

Laž je, da je bilo treba naporov klerikalne strani, da je sprejel erar užitnino v lastno režijo. — Kdo se je tepel pa leta 1899. za to, da je erar začel pobirati skozi tri leta užitnino po celi Furlaniji? — Pr. tako je storil pozneje v ostalem delu dežele. Mi dobro vemo, koliko in zakaj se je poganjal za to bivši finančni nadzornik Šusteršič!! — Klerikalci besnijo, ker smo jih razkrinkali. Naj le!

Naravnost brezvestno meče »Gorica« v javnost števila, da bi imela deželna uprava l. 1905. 481.000 kron dobička, ako bi pobirala užitnino v svoji režiji! — Kako? vé? Za kakošno ceno pa bi dobila deželno erarno užitnino. Saj tega nikdo ne ve. Odkod torej taki računi v »Gorici«? Se pa se deželnemu odboru gotovo ponuja prilika, da se lahko udeleži dražbe. O, take se že še oglasimo, naj se dr. A. Gregorčič le pripravi!

Čisto novo je v včerajšnji »Gorici« kar je prinesla o — žganjinah. Na klerikalna lumparija! L. 1900. je bilo že veliko prepozno, da bi se dalo od države več dobiti od žganja. In zakaj? Za ker je dr. Anton Gregorčič tudi sp. kakor so spali vsi drugi, ko je bilo že da bi se bili zdramili. — Ko je bilo pa prepozno, so začeli pa slepariti javnost, bi odvrnili krivdo od sebe. V »Soci« s takrat prinesli celo serijo člankov, v katerih smo razkrinkali nevednost in zlobo klerikalcev. — Dostavimo le: Nesramen sleparjec in brezvesten sleparisti, ki v »Gorici« trdi, da bi dobičila dežela od žganjin v 10 letih najmanj 1 milijon več, ako bi se bila l. 1900. t. i. s. a. n. posrečila. — Tako podlo ne laže nih drugi, ako ni klerikalec.

Samo še nekaj! »Gorica« slepari vedno in vedno s številkami iz l. 1905. torej dobe, ko se je gradila železnica, ko je bila na tisoče in tisoče pivcev več v deželi. l. 1907. jih bo pa na tisoče manj, ker se dežela mačini gredo na tuje! — »Gorica« ve dobro to, ali sleparjem je vsejedno, morda pa vjamejo koga na ta lim.

»Gorica« priznava, da je zdaj za dijurnist, ki oskrbuje račune o užitnini na pivo, in to hoče celo šteti v zaslugu Gregorčiču in Pajerju. — Toda vse to je še po zakonu l. 1904. dočim bi l. 1900. dobil urad, ki bi štel do 100.000 kron, česar »Gorica« ne taji.

In s tem basta. Sleparje smo deželno korenito potolkli po lažljivih zobeh in navljati pa, je škoda prostora. Klerikalni backom itak ne pomagajo vsa zdravila, bi jih ozdravila najhujše bolezn, ki je zabitost in strah pred hudicem.

Po cerkvah bo gromelo jutri in v nedeljo zadnji atentati v božjih hramih na pravo ljudstva. Pekel in hudici, vica in nebesa so zopet v službi politike. — Rodoljub! Pripravljeni na grom in strel po cerkvi! Najbolje, ako greste iz cerkve takrat, da ne kri ne zavre in da ne pridete v nesrečo. Priprost, star mož je v nedeljo ušel med dingo iz kobariske cerkve. Šel je v gozd po pridigi pa zopet v cerkev. Ni mogel stati v cerkvi. — Tako nas podijo iz cerkve. Ali bo to veri in cerkvi koristilo?

O klerikalnem shodiču v Kobaridu smo poročili, ki trdi, da ni bilo nad 60 ljudi vzrohih. »Gorica« pa laže, da se vse klerikalci Kobaridcev nič; Kamno in ljubušnja kaže, da dala skoro vso udeležbo. — 14. maj je, da je »Gorica« lagala. Tu ni vse dr. Gregorčiča!

Gregorčič — je hotel postati škof. — Časno smo v »Soci« povedali, da dr. Gregorčič je hotel na vso silo postati nadškof goriški. Ker pa ima pri nas besede — vlada, zato nič čuda, ako je Gregorčič toliko let vladin ponizen sluga. Služil je verno in zvesto za škofstvo ali ni si je prislužil, ker... no ker to vladu preveč sram, ako bi takoj veka postavila na škofjsko stolicu. Med živi v najscrupenejšem strankarskem ki je kriv toliko zlega, toliko zdivjanja, liko pohujšanja, mož, čegar maščevalna bridko občuti toliko in toliko ljudi.

tudi duhovniki, ki so mu bili kdaj na poti, — tak mož pač tiče vse kam drugam, in ne na škofijski sedež.

Ali še lepše reči povemo. Nam je znano, da je v Trstu in na Dunaju beračil po svojih zaupnikih, naj bi ga imenovali — nadškofom v Gorici. Ko je pa bilo zanj grozdeje preklislo, je bil toliko predrzen, da se je hvalisal po svojem listu, kako je previdno držal pod nadzrom svojega kandidata (dr. Sedeja), dokler ni zabil nevarnosti, da bi bil imenovan Lah — dr. Flapp. Tako je prepeval slavo — sam sebi o n, ki se ni sramoval... moledovati po svojih zaupnikih prav pritistem dr. Flappu, da bi mu pomagal in ga priporočal za škofijsko stolico.

Gregorčičev list je tajil to — dejstvo. Mi pa ponavljamo: dr. Gregorčič je beračil priporočila pri dr. Flappu, ki naj bi ga bil spravil na škofovski sedež, a ker se mu polah željica ni spolnila, je v svojem listu udaril po poreškem škofu. Ali si je obladil svojo jezico, ker mu dr. Flapp ni prešel gorkega sedeža v škofijski palači? — Ta Gorek ni nikoli sit! Za 16-letno lenuharstvo v državnem zboru naj bi postal še škof!

Da ne bo zamude, naj že naprej odbijemo vsako „ogorčenost“, „Gorice“. Namesto morebitnega udrivanja, tajenja in — hihi naj dr. A. Gregorčič raje preskrbi na merodajnem mestu potrdilo..., da ni res, kar pravi „Soča“. Gregorčič mora napraviti isto pot, katero bi morali mi v dožaz, da je res, kar pravimo!! — Mi smo dobili za se dokaz že lani iz — Istre. Naj torej dobi dr. Gregorčič tudi za se dokaz z merodajnega mesta, kajti gotovo je, da mu ga radi dajo, ako je — nedolžen.

„Vrsenski škof“ naj torej dokaže, da lani ni — lagal, ko je po „Gorici“ tajil, da ni hotel na vso silo postati nadškof goriski.

„Šmarince“ in spovedni listki. — Marijin mesec imamo in po cerkvah so — Šmarince. Ali tudi tu je po mnogih cerkvah izginila beseda božja, beseda miru in ljubezni, — razlaga pa se propovedovanje razpore, sovraštva, laži in obrekovanja. Politika in volitve, — to so letošnje Šmarince.

Tudi spovedni listki morajo opraviti svojo agitacijsko dolžnost. Nunci pobirajo listke, jajca in prešije jezike, zraven pa jim teče jezik ščivanja, bevskanja na naprednjake, obrekovanja in laži. — Nekateri nunci so naznanili, da bodo pobirali listke 13. t. m., torej dan pred volitvijo pojdejo še na zadnji lov, na zadnjo kontrolo. — Pa hočejo, da vera ne oo pešala! Kako že pravi narodna prislovica?

Telesinsko glavarstvo je v službi klerikalcev. Iz poročil, ki nam prihajajo, gre povsod klerikalcem na roko. V županiji Grahovo, kjer se vendar naprednjaki na krnilu, je imenovalo v volilno komisijo štiri klerikalce in le enega naprednjaka. — O mnogih činih tega glavarstva se pomenimo po volitvah.

Župan in mežnar v Št. Petru je včeraj sam raznašal volilne listke, zraven pa silil ljudi, da že kar on zapiše ime kandidata. Mnogi volilci so se odločno uprli in ga vprašali, čemu pa imajo občinskega slugo. Danes raznaša sluga. — Pozor volilci na take tiče! Naznanite nam vse take slepiče!

V Resčah je bil v nedeljo, 5. t. m. živahen, za napredek te prijazne občine znamenit dan. Tamošnja šola za zidarske učence je sklenila šolsko leto z razstavo izdelkov. — Klesarje, načrti stavb, klesarski modeli, vse nam je bilo dokaz o velikem napredku te šole. — Obiskovalcev cel dan veliko. Učitelj znanja je g. prof. Gvaiz iz Gorice.

Popoldne je bila gledališka predstava, — znana veseliga „Šivilja“. Dvorana z svojim stalnim odrom je najlepša na deželi. Čast Benčanom. — Občinstva se je vse trilo. Iz Gorice je bilo nad 100 gostov. — Igrali so znamenito. Gospi Štularjeva in Grmekova iz Trsta sta oskrbeli glavni ženski vlogi. Občudovali smo njih gledališki talent. Igrali sta dovršeno. — Gospica Mara Rajčeva je izpolnila ostalo žensko vlogo. Njena prikazen na odru je lepo izpopolnila vrsto diletantov, ki se znojo vglobiti v dejanje igre. — Moške vloge so bile tudi v prav dobrih rokah. — Vse vsem!

Vsi fararji so že dolgo časa središča volilne agitacije. Tu teče vino, ter vabijo ljudi in jih pridušujejo, naj volijo za Boga in sveti križ. — Iz farovžev se vodi vsa združbarska agitacija. — Ni čuda, ako ljudstvo čedalje bolj odstopa poprašuje: ali so za take združbe zidali farovže, ali so duhovniki za združbe ali za — oznanjevalce miru in ljubezni!!

Zopet napredek. — „Trgovsko-obrtna zadruga“ je kupila jako ugodno ono hišo v ulici sv. Ivana, kjer je bilo veliko let žensko učiteljsko in je zdaj tam Kuglmayerjev zavod. — Poled dvorišča v sredi poslopja je zadel še velik prostor za stavbišče ali vrt. — Poslopje je jako pripravno za mnogotero uporabo. — Čujemo, da dobe tu pribežališče razna družstva, ki so doslej razkropljena pod negotovo tujo streho. — In tako korak za korakom dalje!

Moški in ženski zbor „Pevskega in glasbenega društva v Gorici“ priredi v četrtek 9. t. m. (praznik vnebohoda) izlet v Kanal. Odhod iz Gorice z vlakom ob 2:55 popoldne. — Gostje dobrodošli!

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici bode imela svoj letni občni zbor v soboto 11. majnika točno o peti uri popoldne v prostorih „Slov. Čitalnice“. — K obilni udeležbi vabi — odbor.

Klerikalni strah. — V nedeljo 12. t. m. priredi naš kandidat dr. Rudolf Gruntar volilni shod v Bovcu. Shod bo javen, tudi vsak klerikalec ima prost vstop in prost besedo, seveda v dostojnih mejah, kar se mora pri njih vedno povdarjati. A bovski klerikalci se te prostosti boje. Zbali so se, da pojdejo njih pristaši poslušat resnico in razkrinkanje klerikalnih laži; zato sklicujejo tudi oni zakotni skodič k Ekselnu v Bovcu, kamor dovolijo vstop samo proti vabilu. Volilci pa naj se nikar ne dajo begati! Pridite vsi, tudi klerikalci, ki hočete slišati tudi drugi zvon in se prepričati, kje je resnica in kje je laž — pridite vsi v nedeljo, 12. t. m. v gostilno h „Huberju“ na javen volilni shod, kjer se vam predstavi naš kandidat dr. Gruntar.

Z Vogrskega: „Nisem imel namena, da bi govoril o shodu naše ljudske stranke, ker je že znano, kako dobro je vspel. Hočem pa nekoliko spregovoriti proti dopisu v „Gorici“, ki je naslikal naš shod za ponesrečen. Ali ponesrečen je bil on in njegovi, ker jih je bilo strah tolike množice zavednega ljudstva. V tem strahu slepari samega sebe, ker pravi, da je bilo do 150 udeležnikov. V resnici jih je bilo nad 300. — Tudi ni res, da bi bil imel krčmar zgubo. Proti nikomur se ni pritožil, ampak prav zadovoljen je bil. Seveda toliko ne spijemo, kot klerikalci. Kar piše o volitvah starešinstva iz leta 1905. in 1906., deloma laže, deloma kaže veliko nevednost. Laži v „Gorici“ smo si dobro zapomnili za dan 14. t. m. Z lažnjivci ne gremo!“

S Krasa dobivamo z raznih strani dopise, ki govorijo soglasno za kandidaturu Štrekljevo. Zanimanje za dan volitve raste od dne do dne, da je pričakovati najobilnejše udeležbe, iz katere izide kot zmagovalec poslanec Štrekelj! Kraševci, le čvrsto na noge!

Slovensko braino in podporno društvo v Gorici vabi svoje člane, naj se za četrtek dne 9. t. m. napovedanega volilnega shoda, ki se vrši v dvorani hoteta Central ob 10¹/₂ uri dop., v kolikor mogoče velikem številu udeležbe.

Razglas. — Dne 1. maja t. l. ob 10. uri popoldne je bilo v deželni hiši dvajsete srečanje deželnih obveznic izdanih leta 1888. Izžrebale so se naslednje:

Vrsta A št. 145 za 1000 gld.	2000 kron
„ „ „ 130 „ 1000 „	2000 „
„ „ „ 48 „ 500 „	1000 „
„ „ „ 11 „ 100 „	200 „
„ „ „ 3 „ 100 „	200 „
„ „ „ 34 „ 100 „	200 „
„ „ „ 62 „ 100 „	200 „
Vrsta B št. 6 za 1000 gld.	2000 kron
„ „ „ 34 „ 500 „	1000 „
„ „ „ 49 „ 100 „	200 „

Deželna blagajna izplača te obveznice dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotičnih obveznic in tistih odrezkov, kateri se ne spadejo 1. avgusta t. l. — Obveznica vrste A št. 5 za gld. 100, katere se je izrečkala dne 1. maja 1905., ni še zapadla, vsled česar za isto ne tečejo obresti od 1. avgusta 1905. — Deželni odbor.

Potras se je pojavil v Kobaridu 1. t. m. ob 1 uri 20 minut po noči. Bil je rahel, čutili so ga le bdeči.

Iz Dornberga. — Društvo „Naprej“ v Dornbergu je uprizorilo v nedeljo 28. aprila t. l. pri prav majhni udeležbi „Lepo Vido“, dramo v petih dejanjih, s sodeiovanjem dramatičnih diletantov iz Proseka. Predstava je bila, zlasti v glavnih igralcih, prav dobra. Društvo „Naprej“ je želelo vsestransko lepšati nedeljsko popoldne domačim in tujim udeležnikom, a žal, da je mrzovito in deževno

vreme zabranilo zunanjim izletnikom pot v prijazni Dornberg. Zeleti bi bilo, da priredi to vro društvo še kako zabavo v letošnjem poletnem času.

Mlad uhačaj. — Trinajst let stari solar Josip Zupan iz Spodnje Šiške pri Ljubljani je sredi suša t. l. ušel z doma in ga še sedaj ni nazaj. — Prve dni aprila se ga je videlo na Gorenjskem, potem se je izgubil njegov sled. Mogoče, da jo je ubral proti jugu, kamor ponavadi srce žene prepodjetne fantiče. Deček je majhen, črnih las in črnih, malo škilastih oči, na licu in čelu ima brazgotine, obleko je imel zeleno, temnovišnjev površnik in rudečkasto, kosmato čepico, in se zna, kakor vsi taki mladi vlačugarji, premeteno lagati. Če se ga kod zaloti, naj se ga izroči bližnjemu županstvu, ki ga naj pošlje v salezijanski zavod v Ljubljani. Stroški se bodo povrnil. — C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani.

Iz Šempetra: „Večkrat smo že opozorili našega mežnarja-župana, da bi ravnal v stolpu uro, ker zastaja kar za celo četrt ure. Mi revni delavci so psovani, ker prihajamo po njegovi krivdi prepozno na delo. Mežnar, ki je dobro plačan, naj tudi stori svojo dolžnost. In ker je župan, naj bi skrbel kot tak, da bo vse v redu. — Ali v zvonik ne more hoditi, ker je ves preobložen s „Primorskim listom“ in z drugo tako ropotijo in pa ker agitira za Fona. Mi pa trpimo zavoljo njegove agitacije. Zahtevamo, da takoj naravna uro, da bo šla prav. Če že drugo ne gre v redu v Šempetru, naj gre vsaj ura. Tudi sveto jutro zvon, kadar se mu zljubi. Seveda ker je zaspan od strastne agitacije.“ Več delavcev.

Kako se nov zakon izvršuje. — Volilne reklamacije v goriškem mestu, vložene od slovenskih volilcev, so bile od c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici večinoma zavrjene in je to zavrnitev sedaj potrdilo tudi c. kr. namestništvo. Postopanje je pokazalo, kako se da nov in s tolikim trudom sestavljen zakon od eksekutive razlagati, kakor pač kaže.

Od slovenskih volilcev se je vsled velikih nedostatkov mestnega volilnega reda reklamiralo v dvojnem oziru. Z ene strani se je hotelo spraviti v volilni imenik volilce, ki že leta in leta bivajo v Gorici, katerih pa mestni urad ni imel v razpregledu. Tem reklamacijam so se priložile delavske ali vojaške knjižice, krstni listi in domovnice, dasi je bilo te listine v kratkem roku 14 dni v večini slučajev le težko preskrbeti. Nekatere listine so dospele za nevpisane volilce še le po preteku reklamacijskega roka. Od 126 vloženih reklamacij je zavrnila politična oblastnja 51 z utemeljitvijo, da v teh reklamacijah ni s posebno listino dokazano enoletno bivanje v Gorici.

Tozadevno določa § 13. novega državnega volilnega reda, da morajo biti reklamacijam priložene listine, ki izkazujejo volilno pravico. Motivi k zakonu, kolikor so ponatisnjeni v znani dr. Gellerjevi izdaji knjigarne Moritz Perles, pa se glasé (str. 39): „Überdies wurde in Abänderung der Regierungsvorlage bestimmt, dass ein Wahlberechtigter, falls er wegen Nichtaufnahme in die Wählerliste reklamiert, zum Nachweise seiner Wahlberechtigung lediglich die Dokumente über das zurückgelegte 24. Lebensjahr u. über die Staatsbürgerschaft anzuschliessen hat, während die Angaben über die Sesshaftigkeit erforderlichenfalls von Amtswegen zu ergänzen sind“; to je nakratko povedano, da se imajo gledé enoletnega bivanja v občini poizvedbe vršiti uradnim putem tako, da v ta namen ni treba prilagati kake posebne listine. — To odgovarja tudi zdravemu razumu, kajti uradno potrdilo o enemletnem bivanju zamore volilcu izdati edino le tisti občinski urad, kateri je prezrl bodisi hoče ali nehoté vpis volilca. Grešnik naj torej dá samemu sebi odvezo! Vrhu tega je pri množestvilnih reklamacijah dostikrat težko volilcu v zadnjem hipu tako listino doseči, ker občinski urad potrebuje za poizvedbe in za sestavo listine vendar precej časa in med tem je rok lahko že zamujen!

Razlaganje zakona od strani legislative, kakor je zadržano v dr. Gellerjevi izdaji, je torej povsem naravna, in politična oblast je morala naložiti uradne poizvedbe, če bivajo reklamantje res že eno leto v Gorici in se je morala o pravilni izvršitvi poizvedb tudi uradno prepričati.

Na drugi strani se je reklamiralo volilce, ki so bili po mnenju reklamanta neopravičeno vpisani v volilnem imeniku, ker niso avstrijski državljani ali ne še stari 24 let ali ker ne

bivajo stalno že eno leto v goriškem mestu. Vse te reklamacije so bile zavrjene pavšalno in brez izjeme z utemeljitvijo, da je mestni magistrat goriški potrdil, da ni nobenega zadržka pri teh reklamiranih volilcih. — To postopanje ne odgovarja jasni določbi zakona, kajti § 13. drž. vol. reda določa v 4. odstavku izrečno, da se mora o taki reklamaciji reklamirani volilec obvestiti in da se ima ta volilec o tem v 24. urah izjaviti, torej svojo volilno pravico izkazati. Ta izjava je torej bistven del reklamacijskega postopanja, na katero mora politična oblastnja uradno paziti in protizakonito je, ako se je politična oblastnja zadovoljila s pavšalnim potrdilom mestnega magistrata, da so reklamirani volilci pravilno vpisani brez izkaza, da so se ti o reklamaciji tudi zaslili.

Taka uporaba zakona odpira vrata na stečaj uradni samolastnosti in nevestnosti, občinski urad dela na ta način brez kontrole kar hoče in o kaki popravi volilnega imenika ne more biti govora.

Naj navedemo le nekaj reklamiranih volilcev iz goriškega volilnega imenika.

Vzemimo volilca Božidarja Vernika pod št. 4305, ki je že pred 4 leti odšel iz Gorice v Ljubljano ali Bogomila V. pod št. 4430, ki je enoletni prostovoljec na Dunaju in že več let ne biva redno v Gorici ali dr. Henrika Th., c. kr. sodnega pristava pod št. 4053, ki je bil do srede meseca januarja 1907. v tej lastnosti v Ajdovščini ali Emila S., pod št. 3706, ki se je še le pred nekaj meseci povrnil iz 3letne vojaške službe v Pulju itd. itd.

Vse te volilce je potrdil mestni urad pavšalno kot opravičene, dá-si je jasno, da poizvedb niti ni uvedel, kaj šele izjave teh volilcev zahteval.

Proti taki nevestnosti in zlorabi uradne oblasti v nekaterih slučajih so volilci brezpravn, in je vsled tega dolžnost višjih političnih oblastnj, da pravilno postopanje občinskih uradov nadzoruje in v to potrebno ukrenejo. —

Tukaj je bil pri zahtevanih vpisih in zahtevanih izbrisih mestni urad z dvojno mero samemu sebi sodnik, kar je sicer jako komodno, kar pa ne more odgovarjati smislu modernega zakona.

Priporočamo torej ta slučaj bodočim državnim poslancem, da se take samolastnosti odpravijo.

Batujski fantje priredi dne 20. t. m. velik javni ples, pri katerem bode svirala vojaška godba.

Roparski napad. — V noči na torek se je izvršil na cesti blizu Ločnika roparski napad. Dva roparja sta napadla 30-letnega mešearja Av. Marega iz Fare, pobila na tla ter ga oropala denarja več sto kron. Marega leži v tukajšnji bolnišnici.

Odpri lekamni. — Jutri popoldne na praznik boste odpri v Gorici lekarni Cristofletti-Kürner.

Dr. E. Volčič v Novem mestu (Rudolfovo : Kranjsko)

je uredil in izdal:

1. Civilno-pravdni red in sodni pravilnik

z drugimi civilno-pravdnimi zakoni. — Knjiga je popoln zbornik pravil označene vrste; koncem tvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in hrvatskem jeziku. — Obseg XII. in 909 strani; cena vezani knjigi 8 K. poštnina 55 v.

2. Odvetniška tarifa

določila v slovenskem in hrvatskem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 K 80 v. — Knjigi se dobivate v „Slovanski knjigarni“

A. Gabršček v Gorici.

Vera in politika.

Ako bi hoteli biti času primerni, bi morali zapisati gorenji naslov narobe, t. j. politika in vera; torej politika na prvem mestu, kakor se jo upošteva v sedanjih burnih časih.

Ako upoštevamo sedanji politični položaj, smemo trditi, da sta si glavna nasprotnika na Goriškem po številu bojevnikov-volilcev precej enaka, »precej« enaka pravimo, ker vsakdo, kdor ne opazuje življenja izza kulis, kdor ga ne pozna iz časnikov komaj sedaj tik pred volitvami, kdor živi med ljudmi in ima priliko opazovati narodovo mišljenje, ki hodi svoja pota, prosto, brez vsakega vpliva in pritiska, mora priznati, da je pretežna večina ljudstva

naprednega mišljenja. Žalibog se število naših somišljenikov za časa volitev, naj si bodo že kakoršne koli, samo da tangirajo klerikalne interese, vsakokrat zmanjša in sicer vsled najnevarnejšega klerikalnega orožja, naperjenega proti nam, namreč: Liberalci so proti veri!

Komaj se pokažejo volitve na političnem obzorju, že začnejo kakor na spomlad cvetice poganjati po klerikalnih listih kliči: »Vera peša, vera je v nevarnosti!« — Pojmi o pešanju vere pa so med nami naprednjaki in našimi nasprotniki zelo, zelo različni. Vera ima po klerikalnem mnenju le kronično bolezen, t. j. da peša v obrokih vsakih šest let o priliki državno- in deželnozborskih volitev. Tozadevno klerikalno mnenje in trditve, da vera peša le vsakih 6 let, nas ne more spraviti v začudenje. Klic »vera peša« je le orožje in tega se bojevniki poslužuje le takrat, kadar ga potrebuje, prej in pozneje ga pa stavi v kot. Po volitvah, naj si bo njihov izid že tak ali tak, pojde orožje v kot, vera bo pozabljena rjavela in čakala drugih dolgih šest let, da začne zopet pešati.

Pravično ostane bojevanje le takrat, dokler se nasprotujeta si stranki poslužujeta enakega orožja. V tem oziru so naši klerikalci brezprimerno na boljem, ker se mi do sedaj nismo posluževali glavnega njihovega orožja: podtikanja. In zakaj ne? — Vprašamo tudi nas same!

Poglejmo! Očitajo nam, da smo naprednjaki nasprotniki vere. Recimo, nota bene, le recimo, da bi ta klerikalna trditev odgovarjala dejstvu. In potem: Vprašamo svoje nasprotnike, bi li bila vera rešena, ako si pridobijo nekaj poslancev? Izstopi radi tega le eden naših somišljenikov iz naših vrst? Ne, ne in ne! Manj kakor nas je, nas ne more biti, več pa! Naj sedijo v državnem zboru sami doktorji teologije, naj cvetejo tam sami jegličji (primula episcopalis), kolikor nas je, nas je — in radi tega bo vera prav gotovo ravno tam, kjer se nahaja; ako bi pretila veri nevarnost od naše strani, pretila bi jej v bodočnosti tudi!

Nemaren, brezbrizen gospodar se gotovo postavi v zasmeh soobčanom, ako bi krivdo svojih neuspehov in mizeriji pripisoval svojim rivam in travnikom. Resničen je namreč pregovor: Kar seješ, to žanješ! In drugi: Kakor si postelješ, tako boš spal! To naj si zapomni naši duhovniki, klerikalni voditelji, ki so gospodarji, njim izročene Gospodove njive — nas! Duhovnikom je vsled njihovega poklica dolžnost, nota bene — dobro, izvrstno plačana dolžnost skrbeti za vzgajanje in ohranjanje vere. In neuspehe na tem polju pripisujejo nam naprednjakom!! Lepo to! Z drugimi besedami rečeno: Lovce kaznuje in sovraži psa, ker sam ni zadel zajca. — Sv. pismo pravi: »Kdor ne dela, razdira!« In naši duhovniki, delajo? Gotovo, toda za politiko, za vero ne! Zakaj je n. pr. Gregorčič kandidat za državni zbor? Morda radi vere? Naj pove, kolikokrat je še molil v državnem zboru rožni venec, kolikokrat je delil sv. zakramente, katere je dolžan deliti kot duhovnik? Je-li državni zbor kakšna verska skupščina? Ni li popolnoma posvetna naprava, ni li kaj drugega nego en del vere, katero je Kristus označil z besedami, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta? Ako bi bil Gregorčič unet za vero, ako bi ga vera toliko brigala, pustil bi državni zbor pri miru, vrnil bi se v semenišče, kjer bi mu bila dana najlepša prilika gojiti take duhovnike, ki bi bili res duhovniki, ki bi delovali za blagot ljudstva v prilog veri in bi tako dosegel neprimerno mnogo več za vero, nego da širi med ljudstvom sovraštvo in prepir v nasprotstvo veri, ki uči, da se moramo ljubiti med seboj. Kdaj mu je bilo treba braniti vero v parlamentu?

Pa seveda, saj je pribita resnica, da se ne vzgajajo več duhovniki, ampak politiki. Dokazov za to trditev pravzaprav ni treba, ker jih lahko vidimo dan za dnevom in lahko opazujemo, da je naloga duhovnikom politika, ne pa vera. — Le bodimo tako predrzni in očitajmo duhovniku, da zamenja ta dva pojma in zgodi se nam isto, kakor da bi stopili psu na nogo: Ugrizne nas! In zakaj to? Je pač res, da resnica v oči bode. Razven tega je ta na-

Paka med našimi duhovniki tako razširjena in vkoreninjena, da se je niti ne zavedajo kot take, ampak je takoj ogenj v strehi, ako se kaj podobnega le omeni. Popolno objektivni dokaz, da se celo od strani višjih cerkvenih oblastnikov odobruje zamenjavanje vere s politiko v celem obsegu, je gotovo dejstvo, da se politične zmožnosti veliko bolj cenijo nego pa sposobnosti za duhovniški poklic, ter da se po tem tudi ravna podeljevanje duhovskih služb. Naše škofovske stolice zasledajo možje, ki se niso pravzaprav nikdar bavili z duhovnim pastirstvom, pač pa so se izkazali kot diplomati in politiki (Misija, Mahnič, Jeglič i. dr.), po dekanatih se zopet šopirijo politični petelini (Knavs), dohodke bogatih župnij uživajo razgrajči (Štrancar) i. t. d. Le duhovniki, ki so pravi duhovniki, kojim je vera v srcu, dejanju in jeziku, ti so pozabljeni v kakem gorskem kotu.

Pričakovati bi bilo naravnim potom, da bi tako postopanje med duhovniki samimi vzbudilo odpor, toda duhovniki, ki bi bili zmožni takega odpora, so dobro preskrbljeni, ni jim potreba hoditi v boj za boljšo eksistenco, ker so ravno politiki, a oni duhovniki, ki vršijo svoje duhovske dolžnosti, so skromni, mirni, tihi možje, ki ne stopajo v javnost, četudi jih njihovi bojeviti sobratje prezirajo in zaničujejo. Tako ravnanje je popolnoma nasprotno Kristusovemu. On ni postavil poglavarjem svoje cerkve bojevitega, diplomatskega Pavla, ampak ponižnega Petra. Kristusu je bil najljubši apostol sv. Janez in ravno ta je do konca svojega življenja vedno in vedno povdarjal: Ljubite se med seboj! Kaj pa naši politikujoči duhovniki? Kje poznajo mir in ljubezen? Saj ne ljubijo niti svojih pristašev, ampak jih božajo le toliko, da jih obdržijo v svojem strahovitem tiranstvu, kam bi ljubili nas! Prav proti načelu naše vzvišene vere, ki uči »ne sodite, da ne boste sojeni«, nas oni ne le sodijo, ampak so nas že davno obsodili na dno pekla. Evo ljubezni! Kaj čudo toraj, da so ravno oni vcepili sovraštvo do vsega napredka in njegovih pristašev tudi v srca svojih somišljenikov, in priznati moramo, da je ta cepič rodil stoteren sad: Nihče se po svojem sovraštvu bolj ne odlikuje nego ravno klerikalec! — So tudi naprednjaki nasprotni klerikalcem in večkrat dajo z besedami odduška svojemu mišljenju, a onega zagrizenega, brezobzirnega sovraštva, ki ne pozna milosti in usmiljenja, je zaman iskati med našimi vrstami. Iz teh dni nam je znan sledeči slučaj: Siv, 70 leten starček, tretjerednik, udeležil se je naprednega shoda in njegovi sobratji so ga napadli z besedami, da ubogi mož ne zasluži biti pokopan v posvečeni zemlji! — Je mogoče večje sovraštvo? Ako je obsodbe vredno tudi tako sovraštvo, ki izvira iz razžaljenja, škode, sebičnosti in drugih razlogov, potem je sovraštvo, ki je samo sebi namen, naravnost peklenko. (Pride še.)

ZAHVALA

Podpisana izreka tim potom najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so o priliki smrti naše nepozabne hčerke, oziroma sestre

Erminije Simčič

učenke V. razreda na c. kr. deklški vadnici prihiteli k pogrebu ter s tem izkazali ranjki zadnjo čast, kar nam je bilo v veliko tolažbo.

Posebno se zahvaljujemo darovateljem krasnih vencev ter sl. vodstvu šole c. kr. profesorjem, učiteljem in učiteljicam, ter učenkam. — Vsem Bog povrni!

GORICA, 5. maja 1907.

Žalujoča družina.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Glus. št. 2.

Filijalka v Dornberga.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriske pince, potlice itd.

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih. — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — francoske, angleške in ameriksanske gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v TRGOVSKEM DOMU.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

63-a Gorica-Ajdovščina in obratno.

Meš. vl.	Meš. vl.	Meš. vl.	Meš. vl.	Postaje	Meš. vl.	Meš. vl.	Meš. vl.	Meš. vl.
851	853	855	857		852	854	856	858
8.00	2.05	8.35	—	odh. Gorica	7.00	1.10	7.35	10.15
8.10	2.15	8.45	4	odh. St. Peter pri Gorici	6.49	12.59	7.24	10.15
8.20	2.25	8.55	8	odh. Volčjadraga	6.37	12.47	7.12	10.15
8.30	2.35	9.05	12	odh. Prvačina	6.20	12.31	6.55	10.15
6.00 7.25	12.50	7.30	—	odh. Trst d. z.	7.58	2.05	11.10	11.10
8.47	2.47	9.21	—	odh. Ajdovščina	6.10	12.23	6.45	10.15
8.57	2.57	9.31	14	odh. Dornberg	6.05	12.18	6.40	10.15
9.07	3.07	9.41	16	odh. Batuje	5.55	12.09	6.30	10.15
9.18	3.18	9.52	21	odh. Kamnje	5.42	11.56	6.17	10.15
9.28	3.28	10.02	23	odh. Dobravlj	5.35	11.49	6.10	10.15
9.38	3.38	10.12	25	odh. Sv. Križ-Cesta	5.20	11.44	6.05	10.15
9.46	3.40	10.10	28	odh. Ajdovščina	5.20	11.35	5.55	10.15
				Priklipi:				
7.20	1.20	10.35	—	odh. Dunaj j. z.	8.50	6.45	—	10.15
11.28	9.05	5.53	—	odh. Gradec j. z.	4.15	2.01	—	10.15
5.47	8.55	4.18	—	odh. Trst j. z.	8.52	4.15	10.50	10.15
6.25	10.02	5.13	—	odh. Nabrežina j. z.	8.15	6.21	—	10.15
5.45	9.24	5.11	—	odh. Červinjan	11.30	6.47	10.40	10.15
6.47	10.29	5.44	—	odh. Tržič j. z.	7.48	3.16	9.45	10.15
6.50	1.20	6.17	—	odh. Kormin j. z.	7.54	3.05	10.08	10.15
8.55 9.07	11.13 1.45	6.26 6.32	—	odh. Gorica	7.15 7.37	2.17 2.49	9.05 9.55	10.15

73. Dunaj-Trst in obratno.

Brzovlaki:			Osební vlaki:						Postaje			Brzovlaki:			Osební vlaki:					
*1	3	*5	33	35	31	51	77	79				*2	4	*6	32	34	36	78	72	76
8.45	7.20	9.25	1.20	10.35	9.20				odh.	Dunaj .	doh.	8.50	6.45		5.35	1.15	7.00			
9.31	8.07	10.15	2.24	12.01	10.38					Dun. Novomesto		8.01	5.52		4.26	12.04	5.40			
11.28	9.54	12.06	5.03	2.33	1.22				↕	Mürzzuschlag .	↕	6.22	4.13	6.38	2.05	9.42	3.25		Meš.	Osební
1.20	11.28	1.45	9.05	5.53	5.12					Gradec . . .		4.25	2.11	4.34	10.36	7.14	11.55		201.	55
2.31	12.30	3.00	11.44	8.16	7.23	5.35	4.50			Maribor . . .		3.07	12.51	3.15	7.55	5.15	9.50		11.30	10.25
3.54	1.36	4.18	2.12	10.18	9.46	7.27	6.40			Celje . . .		1.41	11.32	1.48	5.31	3.01	7.15		9.34	8.43
4.06	—	4.30	2.25	10.33	10.00	7.41	6.54			Laški trg . . .		1.28	—	1.35	5.15	2.40	7.00		9.17	8.23
—	—	4.39	2.34	10.43	10.10	7.50	7.03			Rimske topl. .		1.19	—	1.26	5.05	2.30	6.51		9.06	8.15
4.29	2.07	4.53	3.04	11.12	10.30	8.05	7.18			Zidani most . .		1.09	11.03	1.17	4.54	2.19	6.41		8.55	8.08
—	—	—	3.14	11.22	10.44	8.10	7.29			Hrastnik . . .		—	—	—	4.29	1.87	6.25		8.38	7.51
4.44	—	—	3.21	11.29	10.55	8.23	7.36			Trbovlje . . .	12.31	—	—	—	4.19	1.28	6.16		8.28	7.41
4.51	—	—	3.28	11.36	11.03	8.30	7.43			Zagorje . . .	12.24	—	—	—	4.12	1.21	6.09		8.20	7.34
—	—	—	3.39	11.47	11.16	8.42	7.55			Sava . . .	—	—	—	—	4.01	1.10	5.58		8.08	7.23
5.09	—	—	3.48	11.56	11.27	8.51	8.05			Litija . . .	12.08	—	—	—	3.52	1.01	5.49		7.59	7.14
—	—	—	3.58	12.06	11.38	9.01	8.15			Kresnice . . .	—	—	—	—	3.40	12.51	5.39		7.48	7.03
—	—	—	4.10	12.18	11.51	9.14	8.29			Laze . . .	—	—	—	—	3.28	12.40	5.28		7.36	6.51
—	—	—	4.19	12.27	12.01	9.24	8.39			Zalog . . .	—	—	—	—	3.19	12.31	5.20	Osební	7.26	6.41
5.39	3.10	5.56	4.30	12.38	12.13	9.35	8.50			doh.) Ljub. (odh.)	11.37	9.53	12.10	3.08	12.20	5.09	5.09	7.15	6.30	
5.45	3.18	6.04	4.52	1.00	12.40			8.15		odh.) Lj. (doh.)	11.27	9.45	12.04	2.48	11.35	4.57	9.15			
—	—	—	—	1.10	12.54			8.26		Brezovica . . .	—	—	—	2.36	—	4.45	9.03			
—	—	—	—	1.19	1.06			8.37		Preserje . . .	—	—	—	2.26	11.14	4.35	8.54			
—	—	—	—	1.33	1.24			8.51		Borovnica . . .	—	—	—	2.17	10.03	4.23	8.44			
6.38	4.11	6.57	6.11	2.13	2.08			9.32		Logatec . . .	10.49	—	—	—	1.54	10.37	3.49	8.20		
—	—	—	6.28	2.29	2.26			9.49		Planina . . .	—	—	—	—	1.41	10.23	3.33	8.08		
6.58	—	—	6.41	2.41	2.42			10.02		Rakež . . .	—	—	—	—	1.31	10.12	3.20	7.59		
7.13	—	7.31	7.02	3.01	3.08			10.23		Postojna . . .	10.35	—	—	—	1.13	9.53	2.59	7.42		
—	—	—	7.11	3.11	3.21			10.36		Prestranek . .	10.21	—	11.01	1.00	9.37	2.42	7.29			
7.41	5.03	8.00	8.10	3.32	3.52			10.49		St. Peter . . .	—	—	—	—	8.22	10.43	9.25	7.20		
—	—	—	8.26	3.45	4.12					Gor. Ležeče . .	10.03	8.22	10.43	12.50	9.25	2.29				
8.09	5.30	8.27	9.03	4.06	4.41					Divča . . .	—	—	—	—	12.24	8.54	1.58			
8.21	—	8.39	9.16	4.19	4.56					Sežana . . .	9.21	—	10.01	12.03	8.30	1.32				
—	—	—	9.26	4.29	5.09					Opčine . . .	—	7.51	9.41	11.40	8.03	1.10				
—	—	—	9.33	4.35	5.19					Prosek . . .	—	—	—	—	11.25	7.48	12.52			
8.44	6.10	9.07	9.56	5.45	5.44					Nabrežina . . .	8.28	7.07	9.07	10.56	7.20	12.21				
9.02	6.30	9.25	10.25	5.25	6.15					doh. Trst . . .	7.55	6.35	8.30	9.55	6.00	11.30				

Mi vsi nosimo kravate le od Fr. Steiner-ja ker nam tam najboljše postrežejo.

6 komadov ovratnic (kravat) ali mašen (ali 3 kravate in 3 mašne) lepo sortirane K 3.— Posebno fina izbira 6 komadov K 4.—

Razpošiljalec kravate

FR. STEINER,
Dunaj II., Kraftgasse 3./16.
Opošilja proti povzetju. — Neugajajoče se zamenja.

Orožja = municije,
predmeti za lov, dinamitne patrone.

Zaloga šivalnih strojev in dvokoles različnih sistemov. Lastna delavnica in popravilnica orožja dvokoles in šivalnih strojev.

Kerševani & Čuk
v Gorici
Stolni trg št. 9.

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta 1905. dalje — vsled pridobljene koncesije od obrtne oblasti sprejemati vsa naročila

električne luči in gonilnih naprav,
kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko.

Z ozirom na dolgoletno vežbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pričakujeta, da se bode slavno občinstvo ravno tako zapno obračalo na podpisanca, kakor doslej ter zagotavlja solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega v njih stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila

spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel
Mehanična delavnica.
Vpeljava plina, vode in električne luči.
V Gorici, za vojašnico št. 13.

Naznanilo.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem otvoril v ulici Morelli št. 39 novo gostilno pod imenom: „Trattoria Commercio“.

Točil bodem pristna domača vina, brisko belo ter vipavska črna in bela. — Kuhinja postreže ob vsakem času z dobrimi in fečnimi gorkimi ali mrzlimi jedili.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Mermolja Andr.

Samo 6 dni

Havre-New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne listke in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda,
oblastveno potrjena polovalna pisarna v Ljubljani, Dunajska cesta 18,
v novi hiši „Kmetške posojilnice“, nasproti znane gostilne pri „Figovcu“.

Dobro izurjeni zidarski predelavec
ozir. palir, z dobrimi 8–10 zidarji
se išče za Ljubljano. Vstop takoj.

Naslov pové upravništvo „Soče“.

Senzacijonelnost novost.

Zelo po ceni!

Praktično!

Daljnogled 50-kratno povečanje.
Se lahko pritrdi na vsako palico.
1 komad K 2.—
3 „ „ 5:50

Opošilja po povzetju: **HENRIK WEISS,**
Dunaj XIV./3. Sechshäuserstr. 5./24.
Naročite takoj in bodete vzradoščeni!

Poprava in komisijka zaloga dvokoles
Waffenrad z dveletnim in Bayal z enoletnim jamstvom pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.
Prodaja tudi na mesečne obroke.

„Flox“

je fotografski aparat, s katerim — brez znanja — vsa kdo lahko fotografira. Z aparatom se napravi slike v velikosti 5x7 cm in stane z elegantno popolno pripravo in navodilom samo **kron 6.**

Opošilja proti povzetju:

H. Weiss,
Dunaj XIV./3., Sechshäuserstrasse 5./108.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik
v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Fata morgana

se obljube kričeče reklame, o katerih se je marsikateri v svojo lastno škodo že večkrat prepričal. Tedaj kupujte le tam kjer ste se prepričali, da dobite za Vaš dober denar tudi pošteno blago, ker lahko miselnost je oni, kdor vlaga svoj denar samo v najbolj ceno, ničvredno blago brez vsake trajnosti.

Kdor hoče dobiti zares dobro in trajno blago po primerno nizkih cenah, naj se obrne vedno le na domačo tvrdo

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10

koja si šteje v čast, postreči svoje cenjene odjemalce vedno z blagom najboljše kakovosti.

Tu dobite največjo izber **krasnih lišpov** za obleke po vsakej ceni, čipke, trakove, svile, pajčolane, pasove, svilene šerpe in čipkaste rute, vezene, baržune, cvetlice za klobuke, dalje toaletna mila, dišave, Eau de Cologne, glavničke torbice iz pliša in usnja, žepne rute, nogovice, predpasnike, rokavice cvrtnate in Glače najboljše tvarine; Zaloga belega in Jaeger perila za gospode, ovratnikov, naramnikov, krasnih ovratnic, kolesarskih jopic, golenic itd.

Dasle so že vse zadnje novosti najlepših solčnikov vsake vrste in cene.

V zalogi se drži vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

Izbira nedosežna!! Cene brez konkurence!!

Pomladansko zdravljenje.

Koncentriran sirup iz saseparile.

Ta sirup je izdelan na poseben menjalni način ter vsebuje vse krepične snovi sasaparile in sladkih korenin. — Deluje izvrstno in v vspehom pri krvnih boleznih.

Cena 1 steklenice K 1:40.

Ravno isti sirup po način potassio-protoduro K 1:60.

Dobiva se edino le v

lekarni CRISTOFOLETTI,
v Gorici na Travniku.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana
opékarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino **patentiranih zarezanih strešnikov**

„Sistem MARZOLA“ (Strangfalziegel) „Sistem MARZOLA“

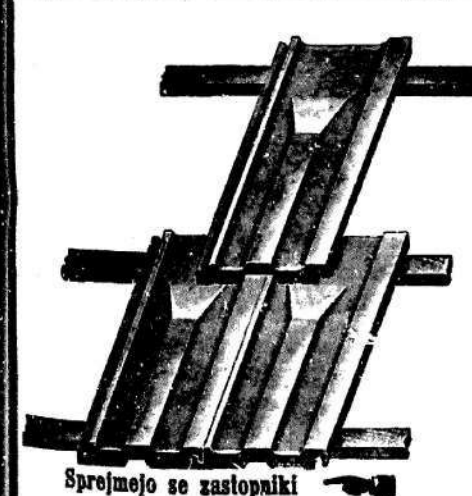
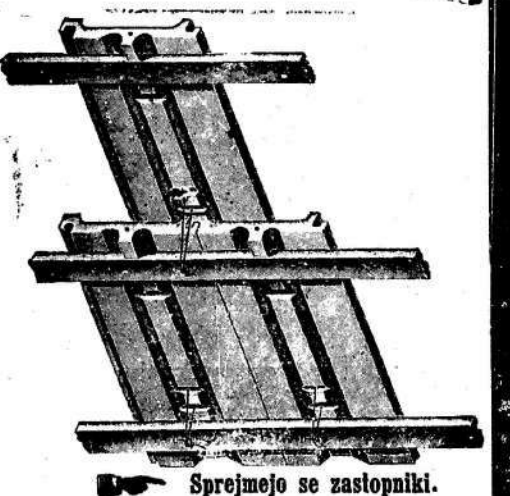
Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

== Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. ==

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žice privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

REVMATIZMU in PROTINU

Se dobiva v vseh lekarnah.

je liker **Godina** izdelan v Trstu v lekarnah **Rafael Godina**, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igen“, Via del Farneto 4.

cena steklenice K 1:40. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7.— pristo poštnina.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. te-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradne 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

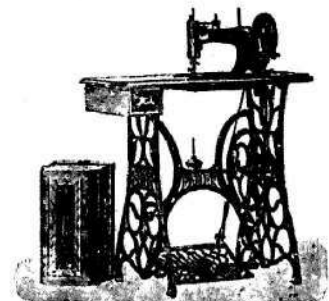
Deleži so dvojni; opravičeni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja poslovanja v »Soča« in »Primorac«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor na pr. za šivanje, krpanje in umetno vezenje. — Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in obratno, tiho in mirno brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica števil. 1.

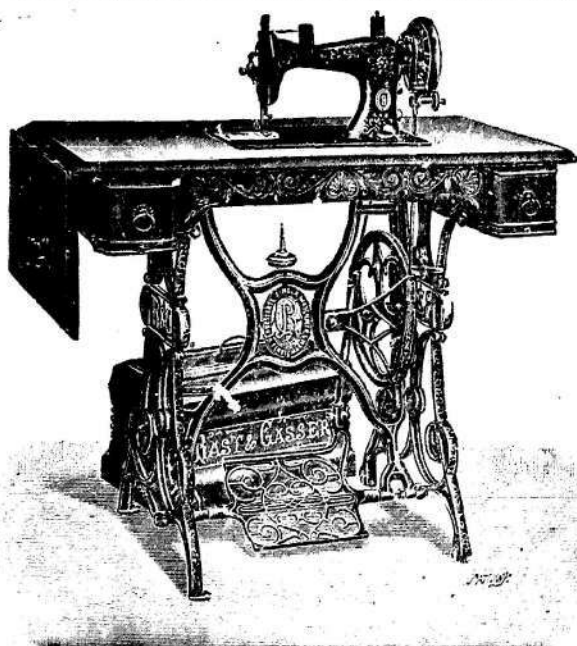
Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarov.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno občinstvo je naproseno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, k.teri se pošlje zastoj in franko.

Kerševani & Čuk

v Gorici
Stolni trg št. 9 (piazza Duomo)
priporoča svojo
zalogo šivalnih strojev
raznih sistemov
za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec
Raštelja št. 4 sprejema vsako
popravo šivalnih strojev, dvo-
koles, pušk in samokresov.
Šivalne stroje in po-
prave jamčiva od 5-10 let.

Denar prihrani, kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,
v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.
Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podobe na šipe in platno, oglečala,
žima in platno.

Modre žene

Zahtevajo knjigo: „Motenje perijode“,
spisal dr. med. Levis. — Knjige se raz-
pošilja proti povzetju K 1-20.

Pojasnila daje zastoj

P. ZIERVAS

Kalk 244 pri Kolinu (Köln) ob Renu.

Ugodnejše prilike

za nakup ne bo več!!!

73 komadov stane gl. 3-!!!

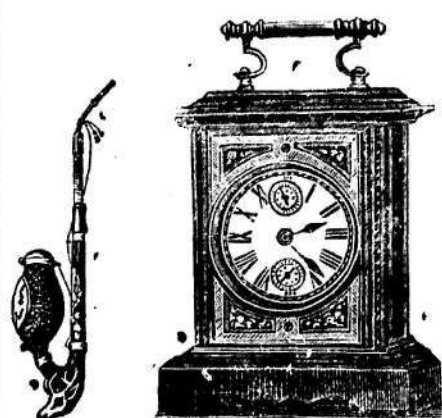
Naslednja garnitura za gospode, št. 44 sesto-
ječa iz 73 komadov — samo koristnih in porabnih
predmetov, stane samo gl. 3-!!!

1 pipa z okovom in elegantno cevko, 3 mo-
derne svilnate ovratnice, 3 fini ovratniki (trojni, na-
pove naj se mero vratu), 1 par belih, 1 par barvanih
manšet, 6 parov raznobarnih finih nogavic, 1 fina
usnjata denarnica, 1 ustnik za cigare iz imit. jan-
tarja, 1 nožič s tremi ostrinami, 1 zrcalo iz belg.
stekla, 1 kos rožnega mila, 1 kravatna igla z imit.
briljantom, 1 garnitura gumb iz Double zlata za
manšete in srajce z patent. zapornico, 50 komadov
raznih potrebščin za pisanje, pripravno za vsakogar.
Vseh teh 73 komadov pošiljamo za neznan ceno
gl. 3-!!!. Nastavili smo tako nizko ceno ker imamo
najhne upravne stroške in ker računamo, da se nas
bo priporočalo. — Odpošilja se proti povzetju. —
Blago se zamenja — torej ni nikake zgube za kupca.

Odpošiljalna tvrdka

FR. STEINER, DUNAJ II./3.

Nashe načelo je, našim odjemalcem pošteno postreči.

Lovska pipa
ezljana iz
lesa; znotraj
iz porcelana
— cena za ko-
mad K 2-20.

Budilka

v finem nikel. okrovju, garant. do-
brodoča, lep okrasek za sobo stane
1 kom. 7-50.

Ako se naroči oboje, ali pa več komadov skupaj,
pošljem poštino prosto. Odpošilja proti povzetju

SIEGFRIED JELLINEK,

Dunaj XII./2 Gierstergasse 2/26.

Anton Potatzky v Gorici

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče obrabljene in drobne
blaga ter tkanila, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne
knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35-8

CHRISTOFFLE

Namizna orodja in posodje
vseh vrst.

Priznana težko posebnost

najlepše forme.

Kompletne kasete namiz-
nega orodja, posodja za
omake, kavo, čaj, na-
mizni podstavki, umetni
izdelki.

Jedino nadomestilo
pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije
in kavarne, kakor tudi pensijone, gospo-
dinjstvo itd.

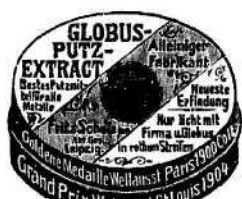
C. kr. dvorni salonični

Christoffle & Co. — Dunaj

I. Operaring 5 (Heinrichshof)

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —
V vseh mestih zastopano po prekupcih.
Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki
gostje tovarniške znamke in ime Christoffle

Najvišja odlika „GRAND PRIX“ na svetovni razstavi
v St. Louis 1904.

Zahtevajte le

Globus čistilni
— ekstrakt

kakor kaže podoba,
ker ponuja se ničvredna posnemanja.

Jedini izdelovalec Fritz Schulz ml. ake. društvo na Lipskem in Eger.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun pošne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne
12. marca 1907. se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4 1/2%. Stalne vloge od 10.000 kron
dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje
posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadrugičnikom na vknjižbo po 5 1/2%, na varščino
ali zastave in na menice po 6%.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5 1/2%.
Stanje 31. dec. 1906.: Zadrugičnikov 1823 z deleži v znesku
104.790 kron. — Hranilne vloge: 1.675.188-82. — Posojila:
1.617.190-37. — Reservni zaklad: 82.382-63. — Vrednost hiš:
112.328-—

— SVETOVNO ZNANI —

FERNET-BRANCA

BRATOV BRANCA V MILANU

jedini lastniki načina za izdelovanje,

je najbolj učinkujoča želodčna grenčica sveta!

Neizogibno potrebno v vsaki družini!

Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni.